Digitized in 2006
by
Thrinaina Informatics Ltd, Secunderabad, A.P., India.
(http://www.thrinaina.com)

From the original owned by
Sundarayya Vignana Kendram
and its partner Institutions

as part of the
British Library Endangered Archives Programme
supported by the
Lisbet Rausing Charitable Fund

Except for individual research purpose
any reproduction should be made with
written permission from the

Sundarayya Vignana Kendram,
1-8-1/B/25/A, Bagh Lingampally, Hyderabad - 500 044
Andhra Pradesh, India

COPYRIGHT STATEMENT

The copyright laws of the United States (Title 17, United States Code) and of India (Copyright Act of 1957) govern the making of photocopies or other reproductions of copyrighted material including foreign works under certain conditions. In addition, the United States extends protection to foreign works by means of various international conventions, bilateral agreements, and proclamations.

Under certain conditions specified in the laws, libraries and archives are authorized to furnish a photocopy or other reproduction. One of these specified conditions is that photocopy or reproduction is not to be used for any purpose other than private study, scholarship, or research. If a user makes a request for, or later uses, a photocopy or reproduction for purposes in excess of "fair use," that user may be liable for copyright infringement.

These institutions reserve the right to refuse to accept a copy order if, in their judgment, fulfillment of the order would involve violation of the copyright laws of the United States or India.

ప్రజాశక్తి

Vol. 4, no. 7

(Feb. 16, 1944)

బెజవాడ, 1944

Record no. 683

Prajāśakti

Vol. 4, no. 7

(Feb. 16, 1944)

Bejavāḍa, 1944

Record no. 683

0-2-0 Regd. No M. 4486

ప్రజాశక్తి

భారత కమ్యూనిస్టుపార్టీ, ఆంధ్రకమిటీ పత్రిక

సంపుటి 4 సంచిక 7 | : సంపాదకవర్గం : మద్దుకూరి చంద్రశేఖరరావు (సం) కంభంపాటి సత్యనారాయణ ★ పుచ్చలపల్లి సుందరయ్య తమ్మల వెంకటరామయ్య చలసాని వాసుదేవరావు | బుధవారం 16-2-44

కార్మికులప్రాధమికహక్కును నిలబెట్టుకున్నారు

ఏలూరు జూట్ కార్మికుల విజయం

కంభంపాటి సత్యనారాయణ (జూనియర్)

సంఘంలో సభ్యుడుగా చేరమంటే భయపడి దూరంగాపోయేవాడు. సంఘం ఊసంటే భయం. కరపత్రం తీసుకోటానికి భయం. సంఘంలో చేరినా, సంఘంతో సంబంధంపెట్టుకున్నా పనిలోనుంచి తొలగిస్తామని యజమానులు బెదిరిస్తూ చెప్పినవిషయం అతన్ని నిర్బంధించివేసింది. మరి ఆకాస్తపనిగూడా పోతే జీవనం ఎలా? ఇదీ ఏలూరు జూట్ మిల్లులో పనిచేసే సాధారణ కార్మికుని పరిస్థితి, నిన్న మొన్నటివరకూ.

నిజానికి ఏలూరు శ్రీకృష్ణాజూట్‌మిల్లులో పనిచేసే కార్మికులందరికి సంఘమంటే ప్రాణం. 2 సంవత్సరాలక్రితం సంఘంతో నిలబడి, 6 నెలలు యజమానులతో పోరాడలేదా? ఆంధ్రరాష్ట్రంలో కార్మికపోరాటాలలో అది ఒక పెద్దపోరాటం. ఆపోరాటాన్ని నడిపిన కామ్రేడ్స్ గారపాటి, రంభా, పేటేటి, అంటే మిల్లుకార్మికులందరికీ ఈనాటికిగూడా అపరిమిత గౌరవం. సంఘం అన్నా అపరిమిత భక్తి.

అయితే ఈభయం ఎలా ఏర్పడింది?

యజమానుల నిరంకుశప్రవర్తన

1940 లో సాగించిన పోరాటం విఫలమయింది. ఒకరితరువాత ఒకరిని కార్మికనాయకులందరిని ప్రభుత్వం జైలుకుపంపింది. కార్మికులబలం తగ్గింది. ఐక్యత చెడింది. బలహీనత, నిరుత్సాహం తాత్కాలికంగా బయలుదేరినాయి. యజమానులకు మంచి సమయంవచ్చింది. సంఘాన్ని నిర్దాక్షిణ్యంగా అణచివేశారు. చీలికలు పెట్టారు. కష్టాలు ఎక్కువయినాయి. సంఘం వూసు ఎత్తకూడదన్నారు. మిల్లులో పనిచేసే కార్మికులు హామీలు యివ్వాలన్నారు. డిపాజిట్లు కట్టాలన్నారు. సరియైన సెలవలులేవు. బియ్యం, ఉప్పు, పప్పు; అన్నీ విపరీతధరలకు అమ్ముతున్నా కూలి ఎక్కువచేయటంలేదు. ఇంక్రిమెంట్లు లేవు. యిష్టానుసారంగా బోనసు, మామూలు రూల్సుగూడా వెనకబడినాయి. కష్టాలు అంతులేకుండా ఎక్కువయినాయి. నోరెత్తటానికి వీలులేదు. ఏంచేస్తారో యజమానులు అనిభయం!

కార్మికుల అసంతృప్తి

ఈవిధంగా నిర్బంధాలు ఎక్కువై పనిచేయవలసివచ్చినప్పుడు కార్మికుల అసంతృప్తి హెచ్చింది. ప్రయివేటుగా ఏఒకకార్మికునితోనైనా మాట్లాడండి. అతని దుస్థితిని గురించి గంటలతరబడీ చెబుతాడు. యుద్ధం ప్రారంభమయి 2, 3, 4 సంవత్సరాలయిపోయింది. వచ్చే 0-4-6 కూలిడబ్బులతో బియ్యం కొనుక్కుంటే, పైఖర్చుకులేదు. ఆకలిబాధ హెచ్చింది. ఆరోగ్యం చెడింది. విసిగి, కొంతమంది మిల్లుపనిమానేసి ఇతర పనులకు వెళ్ళటం ప్రారంభించారు. మిల్లులో పూర్తిగా పని జరిగితే 12,13 వందలవరకూ పనిచేయవచ్చు. నిజానికి ఈయుద్ధకాలంలో జూట్‌మిల్లులకు అత్యధిక ప్రాముఖ్యత వచ్చింది. జూట్‌పరిశ్రమ ఒక ముఖ్యయుద్ధ పరిశ్రమ. యుద్ధావసరాలకు, విమానదాడి రక్షణకు గోనెసంచులు అత్యధికంగా కావాలి. యజమానుల విపరీతలాభాలకు అవకాశం యేర్పడింది. అయితేనేం? ఏలూరు జూట్‌మిల్లుపరిస్థితులు సరిగాలేకపోయినాయి. ఉత్పత్తి సరిగా ముందుకు వెళ్ళలేదు. మగ్గాలు కొన్ని ఎప్పుడూ ఖాళీగానే ఉండేవి. ఇతర డిపార్టుమెంటులలోగూడా ఖాళీలు ఎప్పుడూ ఉంటాయి. ఈ విధంగా ఉత్పత్తి సరిగా జరుగకపోయినా యజమానులు నిర్లక్ష్యంగా ఉన్నారు. న్యాయసమ్మతంగా కార్మికులకు రావలసిన దాన్నిస్తే, ఉత్పత్తి పరిస్థితి ఈ విధంగా ఉండనవసరంలేదు.

పునర్నిర్మాణానికి కొత్త ప్రయత్నం

ఉత్పత్తి ఈ దుస్థితికి రావటంచూసి, ఎలాగైనా ఉత్పత్తిని అభివృద్ధిచేయాలని ఏలూరు పట్టణ కమ్యూనిస్టులు పూనుకున్నారు. ఉత్పత్తిని అభివృద్ధిచేయటానికి, ఉత్పత్తి సాగిస్తూ కార్మికుల కష్టాలను తొలగించటానికి పని ప్రారంభించారు. ఈ రెండూ జరగాలంటే సంఘం అవసరం. ఇది మొదటిమెట్టు. సంఘాన్ని ఆర్గనైజ్ చేయుటకు పూనుకున్నాం. సంఘం పెట్టుకునేహక్కు కార్మికుల ప్రధాన హక్కు. ఈ హక్కును కార్మికచట్టాలు స్పష్టంగా ఒప్పుకుంటున్నాయికాని యజమానుల చట్టాలు ఒప్పుకోవుగా? మరి ఎలా పనిచేయటం?

ప్రచారంతో ప్రారంభించాం. సంఘం అంటే సమ్మెయే అని యజమానులు కల్గించే అపోహను తొలగించటానికి. సంఘం అంటే ఈనాడు ఉత్పత్తినిఎక్కువచేయుటకు, పాటుపడగలదని నిరూపించుటకు. సంఘం కార్మికుల కష్టాలను తొలగించుటకు సాధ్యమైనంతవరకూ చట్టసమ్మతంగా పనిచేస్తుందని నచ్చచెప్పుటకు, సుమారు 10000 కరపత్రాలను పంచాం. ప్రజలలోనూ, కార్మికులలోనూ అన్నివైపులనుంచీప్రచారంసాగించాం. సంఘంయొక్క ఆశయాలను అధికార్లు, యజమానులుగూడా గుర్తించేటంతగా ప్రచారం జరిగింది. కొంత సానుభూతి వచ్చింది. సంఘంలో సభ్యులను చేర్పించటం ప్రారంభించాం. ధైర్యంగా నిలబడే కార్మికులు కొంతమందివచ్చి చేరారు. కాని యజమానులు దాడి ప్రారంభించారు.

కార్మికులపై దాడి - ప్రజలలో ప్రచారం

క్రిందటినెల 19 వ తేదీన 19 మందిని, సంఘంలో చేరారనే కారణంమీద పనిలోనుంచి తొలగించారు. తరువాత ఒకరిని, తరువాత ఇంకొకరిని- ఈవిధంగా 22 మందిని తొలగించారు. వీరు చేసిన నేరం ఏమిటి? వారికిగల ప్రాధమిక హక్కైన సంఘనిర్మాణానికి పూనుకొనుటయే! యజమానుల ఈ అన్యాయవాదిని ఎదుర్కొనుటకు మళ్ళీ కార్యక్రమం ప్రారంభించాం.

పేట ఊరేగింపులు జరిపాం. కరపత్రాలు వేయించాం. పట్టణంలోని పెద్దలను దాదాపు 30 మందిని కలుసుకుని విషయాన్ని తెలియబరచి, సానుభూతిని తెచ్చుకున్నాం. మిల్లు పనిని యధాప్రకారంసాగించుటయే మాఉద్దేశమని స్పష్టపరిచాం. స్థానిక అధికార్లకు కూడా మా దృక్పథాన్ని ఎప్పటికప్పుడు తెలియబరుస్తూ వచ్చాం. లేబర్‌డిపార్టుమెంటుకు ఎరుకపరిచాం. పట్టణంలోని ఇతర కార్మికసంఘాలు, యువజనసంఘం, మహిళాసంఘం, కమ్యూనిస్టుపార్టీ - అన్నీ తొలగించబడిన కార్మికుల వెనుకనిలబడ్డయి. రాత్రింబవళ్ళు మిల్లు కార్మికులలో ప్రచారం జరిగింది. స్క్వాడ్స్ చక్కగా శిక్షణతో పనిచేసినయి. తొలగించబడిన కార్మికులకు అన్నివైపులనుంచి సానుభూతి, సహాయం వచ్చినయి.

"కూలి సంఘము కోర్కె తీర్చుము, కృష్ణారావూ!" అని పాటపాడుకుంటూ కరువుభత్యంకొరకు, కార్మికుల హక్కుల కొరకు, పేటపేటలలో ప్రచారం చేసినప్పుడు ఏలూరు ప్రజలందరూ కార్మికుల కోర్కె న్యాయమైనదని గుర్తించారు.

కార్మిక సంఘానికి విజయం

ఈలోపల ఫ్యాక్టరీ ఇన్‌స్పెక్టరు ఏలూరు చేరాడు. యజమానులు చెప్పేది, కార్మికులు చెప్పేది విచారించాడు. కార్మికుల తరఫున చేసిన ప్రచారం, కరపత్రాలుచూశాడు. ఉత్పత్తి అభివృద్ధికి తోడ్పడతామని చెప్తున్న కార్మికుల న్యాయమైన కోర్కెలను గుర్తించాడు. సంఘం పెట్టుకునే హక్కు కార్మికుల ప్రాధమిక హక్కులలో ఒకటని స్పష్టపరిచాడు. వరుసగా ఇతర కష్టాలనుగూడా తీసుకుని, పరిష్కార మార్గాన్ని సూచించాడు. తొలగించ బడిన కార్మికులు పనిలోకి తీసుకోబడ్డారు.

కార్మికుల తరఫున ఏర్పడిన 'జూట్‌వర్కర్సు యూనియన్' యజమానులకు తన వైఖరిని స్పష్టంచేసింది. కార్మికుల ప్రాధమిక హక్కును గుర్తించిన యజమానులకు ఉత్పత్తిని ఎక్కువచేయుటకు హామీయిచ్చింది. కార్మికుల కష్టాలను తీర్చుటకు యజమానులు ముందుకువచ్చారు. కరువుభత్యం 1-0-0 కి 0-3-0 చేశారు. కార్మికులకు రావలసిన పాతబాకీలను కొంతవరకుఇచ్చారు. సంఘంలో చేరినందుకు పనినుంచి యిక తొలగించబడరని హామీ ఇచ్చారు.

కార్మికుల ఉత్సాహం

మిల్లులో ఉన్న కార్మికులలో నూతన ఉత్సాహం బయలుదేరింది. తిరిగి ఎన్నాళ్ళకు ఏర్పడింది మనసంఘం! అని స్త్రీలు, పురుషులు, అందరూ ఉత్సాహపడ్డారు. ఇప్పుడు సంఘం వద్దకు రావాలంటే, ఏరాత్రి సమయంలోనో రహస్యంగా రానవసరంలేదు. బహిరంగంగా సంఘానికి వస్తున్నారు. కష్టాలు చెప్పుకుంటున్నారు.

జూట్‌వర్కర్సు యూనియన్ ప్రథమ సమావేశం క్రిందటి ఆదివారం గౌరమ్మ మైదానంలో జరిగింది. నెమ్మది నెమ్మదిగా, భయం తొలగించుకొంటూ, స్త్రీలు-పురుషులు సభాస్థలానికి చేరుకున్నారు. సంఘఉద్దేశాలను గురించి వారికి ఇదివరకే తెలుసు. కాని తమ సంఘం, తమ కష్టాలను గురించి చెప్తుంటే శ్రద్ధగా విన్నారు. మీటింగు అయిన తర్వాత బహిరంగంగా సంఘంలో సభ్యులుగా చేరుతున్నారు. ఇప్పుడు జూట్‌వర్కర్సు యూనియన్ ఆఫీసు, ఎర్రజండా - అన్ని ఏర్పడ్డాయి. కార్మికుల ప్రాధమిక హక్కు రక్షించబడింది.

తొలగించబడిన కార్మికులలోని ఒక స్త్రీ తిరిగి మిల్లులో ప్రవేశించింది. చుట్టూ మిల్లులోని స్త్రీ కార్మికులందరూ చేరారు. "ఏమిటి సంగతు" లని ప్రశ్నలవర్షం. సంతోషం పట్టలేక, "చూశారా? సంఘబలం? తిరిగి పనిలోకి వచ్చాం!" అంటూ రెడ్ సెల్యూట్ ఇచ్చింది.

ఇప్పుడు మిల్లుపరిస్థితులుమారుతున్నాయి. సంఘాన్ని వృద్ధిచేసుకుంటూ, ఉత్పత్తిని ఎక్కువచేస్తూ కష్టాలను తీర్చుకోటానికి 1100 మంది కార్మికులు ఉత్సాహంగా వున్నారు. కొత్తగావచ్చిన యీమార్పునుచూచి కొత్తవర్కర్సు వచ్చి సంఘంద్వారా పనిలో చేరుతున్నారు. ఉత్పత్తిని ఎక్కువచేయుటకు సంఘం పనిచేస్తుందంటే యజమానులు నమ్మేవారుకారు. ఇప్పుడు, కళ్ళార చూస్తున్నారు. ఈవిధంగా ఉత్పత్తిని సాగిస్తూ, దేశరక్షణకు తోడ్పడేసంఘాన్ని యజమానులు త్వరలోనే గుర్తిస్తారని ఆశిస్తున్నా.

గమనించండి!

బెంగాల్ నిధిని చాలమంది ప్రజాశక్తి కార్యాలయానికి పంపుతున్నారు. ఇక్కడకు పంపడానికి బదులు నేరుగా

"పీపుల్సు రిలీఫ్ కమిటీ"
62 బౌ బజారు వీధి,
కలకత్తా

అనే అడ్రసుకు పంపగోరుతున్నాం. మాకు పంపడానికయే మనియార్డరు ఖర్చులతో అక్కడికే పంపవచ్చు. దీనివలన అనవసర ఆలస్యం, మళ్ళీ మరికొంత మనియార్డరు కమిషను దండుగలేకుండా పోతుంది. అందుచే ఇకనుండి బెంగాల్‌నిధి పంపేవారంతా పై అడ్రసుకే పంప ప్రార్థన. ప్రజాశక్తి కార్యాలయానికిగాని, పార్టీ ఆఫీసుకుగాని పంపవద్దు.

మేనేజరు :
ప్రజాశక్తి.

Roja Muthiah Research Library, 3rd Cross Road, C P T Campus, Taramani, Chennai - 600 113, India.

బుధవారం ప్రజాశక్తి 16-2-44

మళ్లీ సత్యాగ్రహమా?

1942 ఆగస్టులో కాంగ్రెసునాయకులను ప్రభుత్వం అరెస్టుచేసినపుడు దేశంలో అశాంతి, అసంతృప్తి ప్రబలింది. దీనిని వినియోగించుకొని ఫార్వర్డుబ్లాకు, కాంగ్రెసు సోషలిస్టులు వగయిరా ముఠాలు అరాజకోద్యమాన్ని ప్రోత్సహించారు. విధ్వంసక చర్యలు జరుపడానికి ప్రజలను కాంగ్రెసుపేరుతో రెచ్చగొట్టడానికి కృషిచేశారు.

తాత్కాలికంగా కొందరు దేశభక్తులు యీ మోసంలోపడినా, క్రమంగా విధ్వంసకచర్యలు, అరాచకం కాంగ్రెసు ఉద్యమంకాదని కాంగ్రెసువాదులు తెలిసికొన్నారు. 1943 ఫిబ్రవరిలో గాంధీగారి ఉపవాస సమయంలో ప్రకటించబడిన గాంధీజీ లేఖలు యీ విషయాన్ని మరింత స్పష్టపరిచాయి. వాటిలో విధ్వంసక చర్యలు కాంగ్రెసు కార్యక్రమంకాదని గాంధీజీ తేటతెల్లంజేశాడు. రాజకీయ పరిస్థితులు పునరాలోచించడానికి కాంగ్రెసు వర్కింగ్‌కమిటీ సభ్యులను కలసికొనే అవకాశ మివ్వమన్నాడు. దేశంలో ఆకలిమంటలకు ఆహుతిఅవుతున్న ప్రజలకు సేవ చేయడానికి ఆవేదన వెల్లడించాడు. తనను విడుదలచేస్తే తన శక్తినంతనూ ధారబోసి కరువుబాధనుండి ప్రజలను రక్షించడానికి కృషిచేస్తానన్నాడు.

గాంధీజీచేసిన పై సూచనలను మొండిగా ప్రభుత్వం నిరాకరించింది. రాజకీయ ప్రతిష్టంభన అలాగే కొనసాగుతూంది. కాంగ్రెసువాదులు అందరూ గాంధీజీలేఖల అనంతరం విధ్వంసకచర్యలు కాంగ్రెసు కార్యక్రమంకాదని గుర్తించారు. ప్రజలు అట్టి చర్యలను ప్రోత్సహించేవారిని తమ దగ్గరకు రానివ్వకుండా దూరంగాతరిమారు.

దానితో అరాచకోద్యమాన్ని ప్రోత్సహించేవారి అటకట్టించనే చెప్పవచ్చు. ఇకవారు తమ నినాదాలను మార్చారు. ప్రజా ఉద్యమాలను చీల్చడానికి పూనుకొన్నారు. రైతు, విద్యార్థి యువజనసంఘాలకు పోటీగా తమ సంఘాలను నిర్మించబూనుకొన్నారు. కాంగ్రెసుపేరును ఉపయోగించుతూ, కమ్యూనిస్టులపై అకుకు పోకకు అందని దుష్ప్రచారం సాగించారు. ప్రజా ఉద్యమాలను విచ్ఛిన్నంచేయడానికి కృషిచేస్తున్నారు.

ఈ పరిస్థితులలో కాంగ్రెసు దేశభక్తులకు ఏమీ పాలుపోవడంలేదు. వారి నాయకులు జైళ్ళలోవున్నారు. ప్రభుత్వం మొండిగావారిని విడువనంటోంది. కాంగ్రెసు దేశభక్తులలో చాలమంది నిస్పృహతో కూర్చున్నారు. ప్రభుత్వం యెడల వారి అసంతృప్తి పెరుగుతూంది.

ప్రభుత్వపాలసీ యెడల తమఅసమ్మతిని తెలియచేయడానికి సత్యాగ్రహం కొనసాగించాలని కొందరు కాంగ్రెసువాదులు ప్రయత్నించుతున్నారు. మద్రాస్‌లో రాజకీయ సభ జరిపి 36 మంది కాంగ్రెసువాదులు అరెస్టు అయ్యారు. ఇపుడు ఆంధ్రదేశంలో బెజవాడలోనూ, తమిళనాడుకు మధురలోనూ, మద్రాసులోనూ ప్రతినెలా 9 వ తేదీ, 26 వ తేదీలలో సత్యాగ్రహం జరుపాలని ప్రయత్నించుతున్నారని తెలుస్తూంది. బెజవాడలో యీనెల 9 వ తేదీన పూలబావిచౌకులో కొద్దిమంది సత్యాగ్రహం చేశారు.

నేటి పరిస్థితులలో ప్రజలను కరువునుండి రక్షించడానికి, నాయకులను విడుదల చేసికోడానికి సత్యాగ్రహం మార్గంకాదని మేము అనేకసార్లు స్పష్టపరిచాము. శాంతికి భంగంకలుగుతుందనే మిషతో నిరంకుశాధికారులు నిర్బంధవిధానాన్ని వృద్ధిచేయడానికి యీసత్యాగ్రహం వినియోగపడుతుంది. కాంగ్రెసుదేశభక్తులకు తిరిగి ఆ విషయాన్నే హెచ్చరించుతున్నాము. ప్రజలను ఎదుర్కొన్న ఆహారసమస్యా పరిష్కారానికి, కరువు - అంటువ్యాధులనుపోగొట్టడానికి అన్నిపార్టీలుకలసి పని చేయాలి. ముస్లింజాతుల స్వయంనిర్ణయహక్కును అంగీకరించి జాతీయైక్యతను నిర్మించాలి. పార్టీలన్నీ, ప్రజలందరుకలసిపనిచేస్తే నాయకులను విడిపించుకోగలుగుతాము. జాతీయప్రభుత్వాన్ని సాధించి, బ్రిటిషు ప్రభుత్వాన్ని తొలగించుకోగల్గుతాం.

ఈ సందర్భంలో ప్రభుత్వానికి ఒక విషయం హెచ్చరించుతాము. భారత ప్రజల స్వాతంత్ర్యేచ్ఛ నిర్బంధవిధానంవల్ల ఎన్నటికి నాశనంకాదు. నాయకులను జైళ్ళలోవుంచి యుద్ధకృషికి సంపూర్ణసహకారం ఎన్నటికి సంపాదించలేరు. రాజకీయ ప్రతిష్టంభన తొలగదు. కరువును, తిండిదొంగలను జయప్రదంగా ఎదుర్కోలేరు. అందుచే ఆహారసమస్యను పరిష్కరించడానికి, యుద్ధకృషికి ప్రజల సంపూర్ణ సహకారం పొందడానికి, జాతీయనాయకులను వెంటనే విడుదలచేయాలి.

(క్రింది గీతనాది) ప్రవర్తింప జేయడానికి, పిలుపడని పరిస్థితులలో జిక్కుకోవడంతప్ప మరియొకటి కాదు."

ఆహారసమస్యను పరిష్కరించడానికి గాంధీజీ వైస్రాయికి వ్రాసిన లేఖలో తన తహతహను వెల్లడిస్తే, కృష్ణాపత్రిక సంపాదకులు ఇప్పుడు ఎలాంటిపని చేయ సాధ్యం కాదని వాదిస్తున్నారు.

మనరాష్ట్రంలో కొందరు కాంగ్రెసు సోదరులు ప్రతినెల 9.26 తేదీలలో సత్యాగ్రహం చేయడానికి నిశ్చయించుకున్న వార్తను విన్నవారు యిదే కాంగ్రెసునాయకుల "సహజ కార్యక్రమం"గా భావించవచ్చు. నేటిపరిస్థితులలో సత్యాగ్రహం వ్యర్థమే కాకుండా ప్రభుత్వం నాయకులను జైళ్ళలో వుంచడానికి తోడ్పడుతుంది.

కాంగ్రెసు సోదరులకు విజ్ఞప్తి

బెంగాల్‌లో మళ్లీ కరువు తీవ్రంగా వ్యాపించే ప్రమాదం ఉన్నదని ప్రభుత్వోద్యోగులు, అధికారేతర ప్రముఖులు అభిప్రాయపడుతూన్నట్లు పండిట్ హృదయనాథకుంజ్రూ వంటి మితవాద నాయకులు తెలియజేస్తున్నారు. మరొకవైపు (మిగతా 6 వ పేజీలో)

★ మనరాజకీయాలు

అసెంబ్లీచర్చలు: ★ ★ వివిధపార్టీల వైఖరి.

— కంభంపాటి సత్యనారాయణ

కాంగ్రెసు నాయకులు జపాన్ అనుకూలురనీ, విధ్వంసక చర్యల్ని ప్రోత్సహించినవారు వీరేననీ, దేశదేశాలలో బాకాలూదిన బ్రిటిష్ నిరంకుశోద్యోగులకు శ్రీమతి సరోజినీదేవి ఫెళ్లున కొట్టినట్లు జవాబిచ్చింది.

వెంటనే ఇండియా ప్రభుత్వం సరోజినీదేవిపై నిషేధపు ఉత్తరువు జారీచేసింది. తమ బండారం బయటపడకుండా రక్షించుకోడానికి తీసుకున్న చర్యయిది.

అసెంబ్లీలో అడ్జర్న్‌మెంటు ప్రతిపాదన

ఈ ఉత్తరువుపట్ల అసమ్మతిని ప్రకటిస్తూ మొన్న 7 వ తేదీని కేంద్రశాసన సభలో అఖిల చంద్రదత్తు ఒక అడ్జెర్న్‌మెంటు ప్రతిపాదనను తీసుకొచ్చాడు. సరోజినీదేవి వంటి బాధ్యతగల కాంగ్రెసు నాయకురాండ్రపై యిట్టి నిర్బంధపు ఉత్తరువును ప్రయోగించడం వల్ల ప్రభుత్వం రాజకీయ ప్రతిష్టంభనను యెలా తొలగించగల్గుతుంది? అని అతడు ప్రశ్నించాడు. ముస్లింలీగ్ నాయకుడు యమీన్‌ఖాన్ ఉపన్యసిస్తూ, యీ ఉత్తరువు దేశక్షేమానికి యేమాత్రంకూడా ఉపయోగించదని నిరసించాడు. కాంగ్రెసు నేషనలిస్టుపార్టీ తరపున లహిరీచౌదరికూడా ప్రభుత్వ చర్యను ఖండించాడు. ఎన్. ఎం. జోషీ మాట్లాడుతూ సరోజినీదేవి ప్రకటనవల్ల దేశంలో కాంగ్రెసు సంస్థపట్ల ఉండే అపోహలు మాయ మయాయనీ, విధ్వంసక చర్యలు కాంగ్రెసు కార్యక్రమంకాదని ప్రజలు తెలుసుకునేటట్లు అమె తోడ్పడిందనీ అన్నాడు. కాంగ్రెసుపార్టీతరపున అబ్దుల్ ఖయాం ఉపన్యసిస్తూ, సరోజినీదేవి ప్రకటనవల్ల దేశంలో వ్యాపించిన అపోహలు పోయాయని తెలియజేశాడు.

ఈ విధంగా, అసెంబ్లీలో ఉన్న రాజకీయ పార్టీలన్నీ ప్రభుత్వ చర్యను ఖండించాయి.

అయితే ప్రతిపాదనకు అనుకూలంగా 40 వోట్లు, ప్రతికూలంగా 42 వోట్లు రావడానికి కారణం ఏమిటి? సరిగా వోటింగ్ సమయానికి వైద్యనాథ బజోరియా, నీలకంఠదాసు, ఆనందమోహన్‌దామ్, అనే ముగ్గురుసభ్యులు హాజరుకాలేదు. ఆసమయానికి వీరు "మహాయజ్ఞం" చూడ్డానికి వెళ్ళారట!

ఎంత చక్కటి సమయం దొరికింది "మహాయజ్ఞం" చూడ్డానికి! "మహాయజ్ఞం" వల్ల కరువు మాయం కాలేదుగాని, ప్రభుత్వానికి విజయంమాత్రం లభించింది!

రాజకీయ ఖైదీల విడుదల

8 వ తేదీని, రాజకీయఖైదీలందరినీ విడుదల చేయాలని లాల్‌చంద్ నవల్రాయి ఒక తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టాడు. ప్రతిష్టంభనను అంతచేయడానికి యిదొక్కటే మార్గమని అతడు స్పష్టంచేశాడు. ఎన్. ఎం. జోషీ ఉపన్యసిస్తూ, దేశంలో యిప్పుడు వ్యాపించియున్న ఆహార కరువును నిర్మూలించడానికి కాంగ్రెసు నాయకుల సహాయం ఉండాలనీ, కాబట్టివారిని విడుదలచేయడం అత్యవసరమనీ, తెలియజేశాడు. హిందూ - ముస్లిం సమస్యను పరిష్కరించ డానికికూడావిడుదల అవసరమన్నాడు.

ముస్లింలీగు నాయకుడు లియాఖత్ అలీఖాన్ ఉపన్యసిస్తూ, నిజమైనప్రజాప్రతినిధులు అధికారంలో లేనందువల్లనే ఆర్థికంగా దేశం నానా అవస్థలకు గురి అవుతోందన్నాడు. ముస్లిం ప్రజలు స్వాతంత్ర్యంకొరకు తమ సర్వస్వం త్యాగంచేయడానికి సంసిద్ధులుగా ఉన్నారన్నాడు. యుద్ధానంతరం దేశానికి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యం లభించినప్పుడు 10 కోట్లమంది ముస్లిం ప్రజలకుకూడా అస్వాతంత్ర్యం వర్తించాలన్నాడు. ముస్లింలు తమ విజ్ఞానానికి, అభిప్రాయాలకు, అనుగుణ్యంగా వికాసం చెందడానికి స్వయంనిర్ణయహక్కు ఉండాలన్నాడు. కాని, కాంగ్రెసునాయకులు బయటికివస్తే ముస్లిం ప్రజలకోర్కెను వారు మన్నిస్తారోమన్నించరోనని లియాఖత్ అలీఖాన్ అనుమానంతెలియజేశాడు. మన్నిస్తారని ఎలాంటి చిన్నసూచన వచ్చినప్పటికీ, వారి విడుదలకై ముస్లింలీగ్ బలమైన ఒత్తిడి తీసుకొచ్చి, విడుదలచేయించి తీరుతుందని ప్రకటించాడు. బయటవున్న హిందువులు యీ విషయంలో లీగుతో సహకారం చేయవలసిందని విజ్ఞప్తిచేశాడు.

కాంగ్రెసుపార్టీ వైఖరి

కాంగ్రెసుపార్టీ తరపున అబ్దుల్ ఖయాం మాట్లాడుతూ, "దేశస్వాతంత్ర్యమే మా ఆదర్శం. ఇది గౌరవప్రదమైన ఆదర్శం. బ్రిటిష్‌వారు దేశాన్ని విడిచిపెట్టి పోవాలని మేం కోరుతున్నాం. ఆగస్టుతీర్మానాన్ని ఉపసంహరించుకొనే ప్రశ్న యిప్పుడు లేనేలేదు. వెనుకకు అడుగువేయడం యిప్పుడు సాధ్యం కాదు. మీయిష్టంవచ్చినంత కాలం యీనాయకుల్ని జైళ్ళలో ఉంచవచ్చు." అని వాదించాడు.

రాజకీయ ప్రతిష్టంభనను గురించి మాట్లాడుతూ, బ్రిటిష్ పరిపాలన అంతమయిన తర్వాతనే ప్రతిష్టంభన కూడా అంతమవుతుందన్నాడు అబ్దుల్‌ఖయాం.

ప్రపంచంలో స్వాతంత్ర్యప్రియులందరూ, అభివృద్ధిని కోరేవారందరూ, కాంగ్రెసునాయకుల విడుదలకై తీవ్రమైన ఆందోళన చేస్తూన్నరోజులలో, అసెంబ్లీ కాంగ్రెసుపార్టీ నాయకుడు ఈవిధంగా స్వాతంత్ర్యంపేరిట నాయకుల విడుదలను ఆక్షేపిస్తున్నాడు. అంతేకాదు, బ్రిటిష్‌వారు దేశంనుండి వెళ్ళిపోయిన తరువాతే ప్రతిష్టంభన అంతమవుతుందంటున్నాడు. దీనిఅర్థం ఏమిటి? ఈ 1½ సంవత్సరంనుండి రాజకీయప్రతిష్టంభన మనదేశానికి యెంతముప్పు తెచ్చిపెట్టిందో అసెంబ్లీ కాంగ్రెసుపార్టీ నాయకుడు గ్రహించలేదన్నమాట. బ్రిటిష్-అమెరికన్ ప్రజాసామాన్యం మన ప్రజలతో కోరే ఐక్యతను అర్థంచేసుకోలేదన్నమాట. బ్రిటిష్‌ప్రభుత్వం యొక్క మొండిపాలసీ ఒక్కటే అబ్దుల్ ఖయాం చూస్తున్నాడు. ప్రజలబాధలు ఆయనకు కనపడ్డంలేదు. మొగుడితో కోపగించి ఏయిల్లాలైనా బిడ్డను పస్తుపడుకోపెడుతుందా? సరిగ్గా ఇలాగే వుంది అబ్దుల్‌ఖయాం వివరించిన పాలసీ.

తీర్మానంపై వోట్లు తీసుకోవలసిన అగత్యం లేకుండానే వీగిపోయినట్లుప్రకటించారు.

పార్దీవాలా, పండిట్ వైద్యనాథ్ వంటి లాయర్లను డిటెన్యూలుగా నిర్బంధించి దేశరక్షణ చట్టాన్ని దుర్వినియోగం చేస్తూన్న ఇండియా ప్రభుత్వపాలసీని ఖండిస్తూ అసెంబ్లీలో తీర్మానం ప్యాసయింది. అన్ని రాజకీయ పార్టీలవారు దీన్ని బలపరిచారు.

కృష్ణాపత్రిక వాఖ్య

అబ్దుల్‌ఖయాంకంటె కృష్ణాపత్రిక ఒక అడుగు ముందుకుపోయింది. ఈనెల 12 వ తేదీ సంపాదకీయంలో ఆపత్రిక ఇలావ్రాసింది:

"....కాంగ్రెసు ప్రస్తుతం—యీపదకొండొగంటలో చేయతగ్గ పనియేమిటి? ఆపెద్దలిప్పుడు బయటకు రావటం, తాము కదలడానికి మెదలడానికి, తమ సహజ కార్యక్రమాన్ని (మిగతా మొదటి కాలంలో)

★

అవేూ

— రాచాబత్తుల వీరరాఘవయ్య

"ఇస్పేటు" తురుపు చెప్పాను.

"డబుల్స్"—ఎదుటిపక్షంలోని వాకతను అన్నాడు.

"త్రిబుల్స్"—నేనన్నాను.

ఇంతవరకు ఆటలో కూర్చున్నప్పటినుంచీ ఓడిపోవడమేగాని గెలవడమనేది లేదు! 'మా పక్షం. దాదాపు యిరవైరూపాయ లుంటుంది మాపక్షంయొక్క ఓటమి. మొదట ఒక్కొక్క 'గేం' కి కానీ చొప్పున యిచ్చుకోవడం అనుకొన్నాం. ఇప్పుడు 'గేం' కి రూపాయ వరకు పెరిగింది.

మాపక్షం ఓడిపోతున్న కొలది నాలో కుత్సితం ఎక్కువౌతూవుంది. "యీ 'గేం'కి పందెం పదిరూపాయలు" అన్నాను. ఎదుటిపక్షం వాళ్ళకి యిష్టంలేదు - కాని నానిర్బంధం వల్ల ఒప్పుకున్నారు.

ఆడుతున్నాం. 4 పట్లు వచ్చినై మాకు. ఇక ఒక పట్టు కూడా వచ్చేందుకు ఏమీ అవకాశాలు కన్పడ్డంలేదు. ఈ 'గేం' కూడా వాళ్ళే గెలిచేటట్లున్నారు. ఇది తలచుకొనేటప్పటికి నాకు మతిపోయినట్లయింది. ఏవో క్రూరపిశాచాలు ప్రవేశించినై నాలో. వాటికి తట్టుకోలేకపోయాను.

"ఈపట్టు మాది" అన్నాను. నిజంగా అది వాళ్ళదే అయినప్పటికి తీసికోబోతున్నాను.

"ఆగు - నీదెట్లా?" అడిగారు ఎదుటిపక్షం వాళ్ల. "కళ్లుకూడా పోయినయ్యేమిటి - యిరవైరూపాయలు రాగానే: కళావరు ఆసు నాది కాదూ?" - గొప్ప అబద్ధమాడేశాను, నిందాపూర్వకంగా. నాయీ అబద్ధానికి వుద్రేకంతో లేచాడు వాళ్లల్లో ఒకతను. రెండోవాడు మొదటివాణ్ణి ఆపి, "సరే నీదే అన్నావు. ఇందాక కళావరు దిగుడుమీద కళావరు ముక్కవెయ్యలేదేం?" అనినిలవదీశాడునన్ను.

"వెయ్యలేదూ? వేశాను చూసుకో". - సింహంలాగా గర్జించి మీద కురకబొయ్యాను. యిక రెండోదారి కనబడక -

"అన్నయ్యా", "బాబాయ్", "నాన్నా"- యిత్యాది పిలుపులతో మామధ్యకొచ్చి నిలబడ్డారు మా తమ్ముడూ, యింకా మా ఆటగాళ్ళయొక్క కొడుకులూ, అన్న కొడుకులూ, యింకా కొంతమంది యితర పిల్లలు. ఒక్కసారి మాదృష్టి అంతా వాళ్ళమీద పడింది.

వచ్చి వాళ్లాడుకొన్నారూ? లేదు. కొందరు క్రిందనున్న పేకను ప్రోగుచేస్తూ, కొందరు మాచేతుల్లో నుంచి పేకను తీసికొంటూ- "పేకాటాడకండి - దానిలో చాలా కష్టాలునై - పనిచెరుపు - డబ్బుదండగ - పోట్లాటలు వస్తయి - దెబ్బలాటలు కూడా వస్తయి.

మా ప్రార్థనవినండి - మన దేశంలో ఒకవైపునుంచి కరువు రాక్షసి మనుష్యుల్ని మ్రింగివేస్తూవుంది - ఎంతో మంది నిర్భాగ్యులు కూడు దొరక్క, ఎంగిలాకులకై కుక్కలతో పోట్లాడుతున్నారన్న సంగతి మీరు వింటూ వుండడంలేదా? ఈ సమయంలో మీరు మీ కాలాన్నంతా కరువు పోయేందుకు, ఎక్కువ పంటల్ని పండించేందుకు ఎందుకు వినియోగించరు?"

ఈ విధంగా మా గడ్డాలు పుచ్చుకొని బ్రతిమలాడుచూ వుపన్యాస ధోరణిలో చెప్ప సాగారు.

చేతనంలేదు మా శరీరాల్లో. మా యీ నిశ్చేతనన్ని అదునుగా తీసుకొని వాళ్ళు పేకను చించడం ప్రారంభించారు. ఏమని వారించగలం వాళ్లని? ఆ చిన్నపిల్లలు నీతులు చెప్పడం ఎంతో సిగ్గనిపించిందిమాకు. ఇక అక్కడ నిలవలేకపోయాం. మెల్లగా సర్దుకున్నాం అక్కడనుంచిమేము.

—ఈ బాలసంఘసభ్యులే గనుక ఆ సమయంలో అక్కడకు రాకపోతే మాఓటమివల్ల నాలోపుట్టిన అసూయా పిశాచానికి ఒకళ్ళిద్దరం బలి అయ్యేవాళ్ళమేనేమో!

జాతీయవిద్యార్థిసంఘ కార్యక్రమంపై నిరసన

[రావి హైమారావుగారు గుంటూరుజిల్లా జాతీయ విద్యార్థిసంఘ నాయకులలో ఒకరు. ప్రస్తుతం ఏ. సి. కాలేజీ గుంటూరులో ఇంటర్ చదువుచున్నారు. మొదటనుంచీ కాంగ్రెసు యెడల ఈయనకు భక్తి ఎక్కువ. జాతీయ విద్యార్థిసంఘ నాయకత్వం విద్యార్థులకిచ్చిన పాలసీ విచ్ఛిన్నకరమైనదని గ్రహించి, 31-1-44 వ తేదీని మాకొక ప్రకటనను పంపించారు. అందులోని ప్రధాన భాగాలు క్రింద ప్రచురించుతున్నాం. సం.]

నేను 1942 ఆగస్టులో తెనాలి తాలూకా హైస్కూలు (తెనాలి)లో విద్యార్థిగా ఉండేవాణ్ణి. ఆగస్టు 9 వ తేదీని జరిగిన నాయకుల అరెస్టులతో విద్యార్థులందరూ సమావేశమై సమ్మె చేయడానికి తీర్మానించినప్పుడు నేను కూడా సమ్మెలోచేరాను. సమ్మెజరిగేరోజులలోనే నేను జాతీయ విద్యార్థిసంఘంలోచేరాను. 1942-43 లో జాతీయ విద్యార్థిసంఘ సెక్రటరీగా పనిచేశాను. అప్పటినుంచీ విద్యార్థి ఫెడరేషన్‌వారు యిది కాంగ్రెసు పోరాటంకాదని చెబుతూనే వచ్చాడు. కాని, ఆ మాటలు అబద్ధం అని మేము భావించాం. విద్యార్థి ఫెడరేషన్‌వారు విద్యార్థులకు కాగితాలు. శిరసనాయిలు, చౌకగా యిప్పిస్తూంటే, హేళనచేసేవాళ్లం. అనేకసార్లు వారుపెట్టిన సభలలో అల్లరిచేసేవాం. గాంధీగారు జైలునుండి వ్రాసిన ఉత్తరాలకు అపార్థాలు కల్పించి చెప్పాం. గుంటూరుజిల్లా జాతీయ విద్యార్థిసంఘ కార్యదర్శి నాతో యిలా వాదించాడు; కరువులేనిదే పోరాటం బలపడదు. కడుపునిండా కూడు ఉంటే, ఎవ్వడూరాడు. కాని, యీ విషయాన్ని ప్రజలలో చెప్పితే రియాక్షన్ వస్తుంది కాబట్టి చెప్పరాదన్నాడు.

జాతీయవిద్యార్థిసంఘం విద్యార్థుల పురోభివృద్ధికిగాని, విద్యార్థుల అవసరాలను తీర్చడానికిగాని, కార్యక్రమం యివ్వక మీటింగులలో అల్లరిచేయడమే కార్యక్రమంగా నడుపుకొంటూ వచ్చింది. కనపడిన కమ్యూనిస్టుని కవ్వించి తగాదావేసుకొని కొట్టమన్నారు. విద్యార్థులను ఎప్పుడైనా ఒక్కచోచేర్చి తమపాలసీని గురించి విపులీకరించడమంటూ జరగలేదు. గుంటూరుజిల్లా జాతీయ యువజనసంఘ కార్యదర్శి ములుకోల పత్రికను మొదటసారి ఆఫీసులోచూచి దానికై 12 కాపీలు పంపమని ఉత్తరం వ్రాశాడు. ఆ సంచికలోనే కాంగ్రెసును బండబూతులు తిడుతూఉంది. ఈ పాలసీ అంతా కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకం అని నేను క్రమంగా అనుభవంమీద, తెలుసుకొని, జాతీయ విద్యార్థి సంఘానికి రాజీనామా యిచ్చాను.

8 వ అఖిల భారత రైతుమహాసభ

మజ్జిగ, పచ్చళ్లు, విస్తళ్లకు విజ్ఞప్తి

మహాసభ తేదీలు సమీపిస్తున్నాయి. వచ్చే ప్రజలకందరకూ వసతులేర్పాటు చేయబడుతున్నాయి. కాని అన్నిటిలోకి భారవహమైనది భోజనాలు ఏర్పాటు చేయటం.

వచ్చిన ప్రజలందరకూ కొద్ది మూల్యానికి భోజనాలుపెట్టుటకుగాను 810 బస్తాలబియ్యం, పప్పు, ఉప్పు, మున్నగు సంభారాలు సంపాదించబడు తున్నాయి. కాని ప్రజలందరూ కూడా ఇందుకు తోడ్పడితేనే గాని భోజన వసతులను సమకూర్చటం తేలిక పనికాదు. కాబట్టి రైతు సోదరులందరూ తమకుపండేవి దొరికేవి అయిన అన్ని సరుకులను విరాళంగా ఇవ్వగోర్తాను.

> కాట్రగడ్డసోదరులు(మొగల్రాజపురం) మహాసభకై రు. 1116-0-0లు భూరివిరాళం ఇచ్చారు. ఇదేవిధంగా రైతులందరు మహాసభకు విరాళాలిచ్చి తోడ్పడగోరుచున్నాం.
>
> ఆహ్వానసంఘము.

అన్నింటిదీ ఒకఎత్తు, మజ్జిగదొకఎత్తు. లక్షమంది ప్రజలకు మజ్జిగను సప్లయిచేయటం చాలా కష్టం. కాబట్టి బళ్లుకట్టుకొని మహాసభకు వచ్చేవారు బళ్ళలోనూ, నడిచి వచ్చేవారు కావిళ్ళతోనూ, ఎంతక్షంటే అంత మజ్జిగను-కనీసం రెండేసికుండల మజ్జిగను-తెచ్చిమహాసభజనరల్‌స్టోర్సులోఇవ్వగోర్తాను.

మరొకటి, మీకు వీలైనన్ని విస్తళ్ళు - అరటిఆకులుగానీ, కుట్టుడాకులుగానీ - తెచ్చియివ్వండి. ఈనాడు కట్ట 1కి 0-15-0 చొ॥ బస్తీలో కొనటమంటే ఎంతభారమో ఆలోచించండి.

మహాసభకు వచ్చే స్త్రీలకొకమనవి, మీరు వచ్చేటప్పుడు మీకూ, మరికొంతమందికి సరిపడే పచ్చళ్లు తెచ్చియివ్వండి, ఎంత ఎక్కువ తెస్తే అంతసంతోషం. ఇందువల్ల ఆహ్వానసంఘానికి మీరు ఎంతో సహాయం చేసినవారౌతారు.

వీటినన్నిటినీ మీరువచ్చేటప్పుడు వెంట తెచ్చి జనరల్ స్టోర్సులో ఇవ్వండి.

ఇంటికొకపుష్పం, దేవునికొకమాల, ప్రతిమనిషీ ఉడుతాభక్తిని సహాయంజేస్తే మహాసభ అనే సముద్రాన్ని తరించగలం.

— చలసాని వాసుదేవరావు, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు.

నెల్లూరుజిల్లా రైతుసంఘ సభలో టపాకాయ ప్రేలుడు

10, 11 తేదీలలో నెల్లూరుజిల్లారైతుసంఘ జనరల్‌బాడీ సమావేశం జరిగింది. 60 మంది ప్రతినిధులు వివిధతాలూకాలనుండి వచ్చారు. 40 మంది సౌహార్ద్ర ప్రతినిధులుకూడ వచ్చారు. రెండురోజులు, గతసంవత్సర కార్యకలాపాన్ని సింహావలోకనం చేసుకొని, వచ్చే సంవత్సరానికి తగిన కార్యక్రమాన్ని వేసుకొన్నారు. ఈ రెండురోజులలోనూ, సాయంకాలం 6 మొదలు 10 గంటలవరకు విజ్ఞాన దళాల పోటీలుజరిగాయి. వేయిమందికిపైగా ప్రజలు సభలకు వచ్చారు. కామ్రేడ్ సుందరయ్య అధ్యక్షత వహించాడు.

హిందూ విద్యార్థిసంఘంవారు, నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు, కె. యల్. సిన్హాముఠావారు (జమీన్ రైతు పత్రికముఠా) సభలో గల్లంతుచేయాలని ప్రయత్నించారు. మొదటిరోజు ప్రజలు వారిని అసహ్యించుకొని, అపుజేశారు. రెండవరోజు, వైజ్ఞానిక కళాప్రదర్శనాలుజరుగుతున్నప్పుడు ప్రజలను చెల్లాచెదరచేయాలని టపాకాయనుప్రేల్చారు. ప్రజలెవ్వరూ కదలలేదు. పోలీసులు జోక్యం కలుగజేసుకొని హాలును సోదాచేయాలని పూనుకోగా, కామ్రేడ్ సుందరయ్య వారికి అనేకవిధాలుగచెప్పి మాన్పించాడు. కామ్రేడ్ సుందరయ్య అంత్యోపన్యాసంలో, ఈరోజున యుద్ధంలో పాల్గొనడంవల్లనే మనస్వాతంత్ర్య పోరాటం ముందుకుపోతుందని చెప్పాడు. ఈ యుద్ధంలోమిత్రమండలి విజయాలు సంపాదించేకొద్దీ, ఏరీతిగా బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవాదులు బలహీనపడుతూంది, ప్రపంచప్రజలు ఏరీతిగా భారతప్రజాస్వాతంత్ర్యానికి ఆందోళన సాగిస్తున్నదీ వివరంగా చెప్పాడు. మధ్య మధ్య పైముఠాలవారు అడ్డుప్రశ్నలను వేసి అల్లరి చేయాలని చూచారు. ఉపన్యాసాంతాన వారి ప్రశ్న లన్నింటికి సమాధానాలు చెప్పి, వారి ఉద్దేశం సభలను భగ్నం చేయడమేనని ప్రజలందరికి కామ్రేడ్ సుందరయ్య తెలియజెప్పాడు. రాత్రి 11 గంటలకు, వైజ్ఞానిక దళంలో పాల్గొన్నవారికి బహుమతులు పంచిపెట్టడంతో సభ పూర్తిఅయింది.

ఆత్మకూరు బాలసంఘ ప్రదర్శనాలు, నెల్లూరులో బియ్యపు పరిస్థితినిగూర్చి వేసిన నాటకం, గూడూరు దళంవారి గెరిల్లాపాట, కోవూరు దళంవారి కయ్యూరు కామ్రేడ్సుపై పాట, పాకీ పనివారల సంఘం వేసిన భజన, ఈ వైజ్ఞానిక దళ ప్రదర్శనాలలో పేర్కొనదగినవి.

కొత్త ప్రచురణలు

పశ్చాత్తాపం (నాటిక)	0—6—0
గుండెనిబ్బరం (కథలు)	0—8—0
బాలసంఘం పాటలు	0—2—0
ఆర్. యస్. యస్. నిజస్వరూపం	0—6—0
మనలెనిన్	0—8—0
లెనిన్ పల్లెటూరిపేదలకు	0—8—0
స్వాతంత్ర్య సంగ్రామము	0—10—0
జపాను నిజస్వరూపం	0—10—0
టాన్యా (బుర్రకథ)	0—2—0
ప్రసాదు చరిత్ర (బుర్రకథ)	0—2—0
భారత కమ్యూనిస్టుపార్టీ నిర్మాణచరిత్ర	1—12—0
ప్రజానాయకుడు స్టాలిన్	1—0—0
కార్మికవర్గం - దేశరక్షణ	0—8—0

స్వాతంత్ర్య యోధులకు కార్సికా చూపుతూన్న ఆదర్శం

1942 జూలై. కార్సికా దీవి హిట్లరు ఇనుప పాదాలకింద నలిగిపోతూంది. నాజీ బానిసత్వం దేశాన్ని కారుచీకటిలా ఆవరించింది. దీనికి తోడయింది దేశ పరిస్థితి గ్రామానికి గ్రామానికి తగాదాలు. గ్రామాల్లో కుటుంబానికి, కుటుంబానికి తరతరాలనుంచి తరుగని కక్షలు. జాతీయైక్యత మందుకైనా దొరికేదికాదక్కడ.

ఒకవైపు నాజీఆక్రమణ - మరొకవైపు ఈ అనైక్యత. అంతా కారుచీకట్ల కాళరాత్రి. ఈ అంధకారంలో మినుకుమినుకుమంటూ ఒక మూల ఒక చిన్న వెలుగు— దేశ స్వాతంత్ర్యమే, ప్రజల క్షేమమే, జీవిత పరమావధిగా పెట్టుకున్న ఏడుగురు స్వాతంత్ర్య యోధుల దళం. మహాసముద్రంలో నీటి బొట్టవుతుందా? లేక, దేశాన్ని స్వాతంత్ర్యం ఒడ్డుపట్టించే చుక్కాణిఅవుతుందా ఈదళం?

అంతా ఎదురీతే

1942, జూలై నాటికి కార్సికాలో స్వాతంత్ర్య సాధనకోసం దీక్షబూనినవారు ఈ ఏడుగురు యోధులే. జూలైలో వీరు తమ పవిత్ర ఉద్యమం ప్రారంభించారు. మొదట్లో అంతా ఎదురీతే. ఒకవైపు నెత్తురు గక్కుతూన్న నాజీ కరకుకత్తులు. మరోవైపు తాకితే బుస్సుమంటూన్న ప్రజల ఆంతరంగిక కలహాలు.

అయినా చలించలేదా యోధులు. ప్రజల్లో ఏ మారుమూలనో మరుగుపడిపోయిన దేశ స్వాతంత్ర్య పిపాసను ఊది. రగుల్కొలుప సాగారు.

కొద్దిరోజుల్లోనే ఇద్దరు యోధులు నాజీ కత్తులకు బలిఅయారు. మరొకరు 30 ఏళ్ళ కఠినశిక్షకు గురిఅయాడు. ఇక మిగిలింది నలుగురే. అయితేనేం! పొతే వారి ప్రాణాలే. వస్తే - సోదర దేశీయులందకీ దాస్యవిముక్తి; ఉజ్వల భవిష్యత్తు! ఇదీ వారి దీక్ష.

ఐక్యత కుదిరింది

కొద్ది మాసాల్లోనే వీరికృషి ఫలించడం ప్రారంభించింది. ప్రజల్లో స్వాతంత్ర్యకాంక్ష వికసించసాగింది. కుటుంబ కలహాలు, గ్రామ తగాదాలు, మెల్లమెల్లగా అంతరించసాగాయి. ప్రజలనందరినీ ఐక్యపరచేద్వేషం- నాజీనరహంతకులపై తీరని ద్వేషం - పడగ విప్పసాగింది. ఇక రెండే రెండు ఆశయాలు కార్సికాప్రజలకు ప్రధానమయాయి: కార్సికా దీవిని శత్రుశేషం లేకుండా చేయాలి; ప్రాంసు ప్రభుత్వాన్ని నిర్ణయించుకునేహక్కు ఫ్రెంచి ప్రజకు కలిగించాలి.

ఈ రెండు ముఖ్యసూత్రాలపైని కార్సికా స్వాతంత్ర్యోద్యమం, ఏకముఖంగా అభివృద్ధి పొందసాగింది. మొదట ఏడుగురితో ప్రారంభమై, అంతలోనే నలుగురికి తగ్గిన స్వాతంత్ర్యదళం కొద్దిమాసాల్లో 12000 కు పెరిగింది. ప్రతి దేశభక్తుడు ఇందులోచేరాడు. మిత్రమండలివారు ఈయోధులకు విమానాల ద్వారా ఆయుధాలు సప్లయి చేశారు. దళం అంతా సాయుధం అయింది. ఇక నాజీలపని పట్టడం ప్రారంభించారు.

ఈ దళాలకు నాయకత్వం వహించిన వారందరూ అడవుల్లోనూ, గుహల్లోనూ, రహస్యజీవనం గడపవలసివచ్చింది. రెండు పత్రికల ముద్రణాలయాలు, రేడియో కేంద్రం - అన్నీ గుహల్లోనే. వీరికి కళ్లూ, చెవులూ, చుట్టుప్రక్కల గ్రామస్థులే. ముఖ్యంగా యువకులు - ప్రాణాలక్కూడా తెగించి. కావలసిన భోగట్టా అంతా వీరికి అందిచ్చేవారు. రాత్రిపూట ఒక్కొక్కప్పుడు 20, 30 మైళ్ల నడిచివచ్చి అంతా చెప్పిపోయేవారు. ఎన్నోసార్లు ప్రాణాపాయాన్ని తప్పించారు.

విజయం

ఈ విధంగా కార్సికా ప్రజలందరూ స్వాతంత్ర్యంకోసం ఏక కుటుంబంఅయ్యారు. స్వాతంత్ర్యోద్యమ నాయకులను వేయికళ్లతో కాపాడుకున్నారు.

1943 సెప్టెంబరు 8 వచ్చింది. 'ఫ్రీఫ్రెంచి' సేనలు కార్సికాపైకి వస్తున్నాయని తెలిసింది. అదే స్వాతంత్ర్య సమరశంఖారావం. అన్ని విషయాలు బాగా తెలుసుకొన్న 12000 మంది కార్సికాయోధులు ఒక్కుమ్మడి ఫాసిస్టులపైకి ఉరికారు. ఎక్కడి ఫాసిస్టు దళాన్నక్కడే చీల్చిచెండాడారు. ప్రజలు ఈ శత్రుమూకలకు ఊపిరి తీసుకోడానిక్కూడా వ్యవధి నివ్వలేదు. ఫ్రెంచి సేనల విజయానికి రాజమార్గం వేశారు. తమదేశ స్వాతంత్ర్యాన్ని చేపట్టారు.

అంతా అయిన తరువాత - నాజీలపక్షం చేరిన దేశద్రోహులు దీవి అంతటా ఎందరు అని లెక్క వేస్తే, 25 గురు మాత్రమేతేలారు. జాతీయైక్యత ఎంతగా సాధింపబడిందో దీనిని బట్టి గ్రహించవచ్చు.

ప్రపంచాని కొక ఆదర్శం

కార్సికా దీవిలో యీ పవిత్ర ఉద్యమానికి నాయకత్వం వహించిన యోధుల్లో ఒకడైన విట్టోరి తెలిపిన విషయాలివి. మొట్టమొదటి ఏడుగురిలో ఒకడు విట్టోరి. 15 మాసాల పాటు నాజీ దళాలకు సింహస్వప్నం విట్టోరి. స్పెయినలో ప్రజాపక్షం వహించి, ఫాసిస్టు ఫ్రాంకోను ప్రతిఘటించి పోరాడిన కమ్యూనిస్టుయోధుడు విట్టోరి. ఆల్జీరియాలోని ఫ్రెంచి జాతీయసంస్థలో కార్సికా తరపున ప్రతినిధిగా ఉన్నాడు విట్టోరి.

కార్సికా స్వాతంత్ర్యం సిద్ధించింది. ఫ్రాన్సు స్వాతంత్ర్య సాధనకు విట్టోరిలాంటి యోధులు అహోరాత్రాలు కృషిచేస్తున్నారు. విజయసాధనకు అడ్డు తగులుతూన్న విషీ అనుకూలురు ఇంకా ఫ్రెంచి జాతీయపక్షంలో ఉన్నారు. వీరిని తొలగించడానికి ఆల్జీర్స్‌లోని "కన్సల్‌టేటివ్ అసెంబ్లీ"లోని కమ్యూనిస్టులు ఆందోళన చేస్తున్నారు. ఇంతవరకు ఈ విషీ అనుకూలురు తగిన శిక్షలను పొందకపోవడానికి ఫ్రెంచి కమిటీపై పెద్ద పరిశ్రమల ప్రతినిధులకున్న పలుకుబడేకారణం. జర్మన్లవిజయాన్ని అవకాశంగా తీసుకొని ఫ్రాన్సులో కార్మికోద్యమాన్ని హతమార్చడానికి పూనుకొన్న విషీమంత్రి పుషో, ఇతను కూడా శిక్షింపబడకపోవడానికి ఈ పెద్ద పెట్టుబడిదారులేకారణం. కమ్యూనిస్టులదీక్షముందు వీరి పలుకుబడి పటాపంచలవుతూంది. ఇటీవల జరిగిన అసెంబ్లీ సమావేశం పుషో మొదలైన 290 మంది ఫ్రెంచి ప్రజాద్రోహులను శిక్షించడానికి నిశ్చయించింది.

గుణపాఠం

ఫ్రెంచిజాతి స్వాతంత్ర్య లక్ష్యంవైపు పురోగమిస్తూంది. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యం తప్పక లభిస్తుందనే నమ్మకం ఉంది కాబట్టే ఫ్రెంచి ప్రజలు మునుపటి తగాదాలన్ని తుడిచిపెట్టుకొనిపోయి, మిత్రమండలి సేనలకు సహాయం చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. అదును దొరకగానే కార్సికా ఘటనల్ని వేయి రంగాల్లో కొనసాగించడానికి కాచుకూర్చున్నారు.

మన తూర్పు సరిహద్దున బర్మా ప్రజలు ఫాసిస్టు జపాను బానిసత్వం క్రింద నలిగిపోతున్నారు. మిత్రమండలివారు బర్మాలోని జపానుసేనలపై యుద్ధానికి సన్నాహాలు చేస్తున్నారు.

కాని అక్కడి ప్రజలు తోడ్పడ సిద్ధంగా ఉన్నారా? కార్సికా ప్రజల్ని ఉత్తేజ పరిచిన స్వాతంత్ర్యజ్యోతి బర్మా ప్రజలకు అందిందా? జపాను రక్కసులపై తిరుగుబాటు తమకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యం చేకూర్చుతుందనే దృఢవిశ్వాసం బర్మా ప్రజలకు కలిగిననాడే బర్మాకూడా ఒక 'కార్సికా' కాగలదు. ఆ నమ్మకాన్ని జపాను ఆక్రమిత ప్రజలందరిలోను కలిగించిననాడే పసిఫిక్ రంగంలో మిత్రమండలి సన్నాహాలు జయప్రదం కాగలవు.

ఇదే కార్సికా నేర్పుతూన్న గుణపాఠం.

నాయకులను విడుదలచేయాలి?

ట్రేడ్‌యూనియన్ కౌన్సిల్‌లో మొదటిసారి రాజకీయ తీర్మానం

బొంబాయిలో జనవరి 31, ఫిబ్రవరి 1వ తేదీలలో అఖిలభారత ట్రేడ్‌యూనియను కాంగ్రెసు(టి.యు సి.)యొక్క జనరలుకౌన్సిలు సమావేశము జరిగింది. బెంగాలు, మద్రాసు, ఆంధ్ర, మలబారు, బొంబాయి, సి. పి. యు.పి., పంజాబు, రాష్ట్రాలనుంచి 46 గురు ప్రతినిధులు హాజరయ్యారు. టి. యు. సి. అధ్యక్షుడు కామ్రేడ్ డాంగే సమావేశానికి అధ్యక్షతవహించాడు. కామ్రేడ్ డాంగే ఉపన్యసిస్తూ యిలా అన్నాడు: "నేటి రాజకీయ ప్రతిష్టంభనను పరిష్కరించడానికి అఖిల భారత ట్రేడ్‌యూనియనుకాంగ్రెసు రాజకీయ దృక్పథాన్ని అవలంబించకపోవడములోపమే. ఆహారసమస్యాపరిష్కారానికి దారి చూపలేకపోయిందికూడా. ఉత్పత్తి విధానాన్నికూడ అమలు పెట్టలేకపోయాము.

బొగ్గు సప్లయి తక్కువగుట మూలంగా పరిశ్రమలకు దెబ్బతగులుతుంది. బొగ్గుగనుల యజమానులులాభాలు హెచ్చిస్తే బొగ్గుఉత్పత్తి ఎక్కువచేస్తామని చెపుతున్నారు. సంకుచిత దృష్టితో చూచే యజమానులకు లాభాలే ప్రధానంకాని, దేశ అవసరాల్లు ప్రధానముగాలేవు. పురుషులకు తక్కువకూలి ఇవ్వడం మూలంగా పనివారలు ఆకర్షింపబడడము లేదు. స్త్రీలనువారి స్థానాల్లో పనిచేయించడము నాగరికత పద్ధతికి విరుద్ధమైంది.

రాయిస్టుల లేబరు ఫెడరేషనుగురించి డాంగే చెపుతూ, కార్మికసంస్థలన్నీ దాన్ని ఎదుర్కోవాలన్నాడు. అఖిలభారత ట్రేడ్ యూనియన్ కాంగ్రెసు ఒక్కటే కార్మికుల యొక్క కేంద్రసంస్థ. రాయిస్టుల లేబరు ఫెడరేషను కార్మికులమధ్య అవకాశవాదాన్ని అమలు పెట్టడానికి, ప్రభుత్వము యజమానులతో ఏకమై పనిచేయుటకు ఏర్పడ్డసంస్థ అని నిరూపించాడు.

256 శాఖలు

అఖిలభారత ట్రేడ్‌యూనియన్ కాంగ్రెసు చరిత్రలో మొదటిసారిగా అన్ని రాష్ట్ర కమిటీలచేత పనిచేయించ గలిగింది. ఢిల్లీ, యు. పి., కమిటీలుతప్ప మిగతావి రాష్ట్ర సమావేశాలుజయప్రదంగాజరిపాయి. టి.యు.సి.లో నేడు 256 అనుబంధశాఖ లున్నాయి. మొత్తము కార్మిక సభ్యులసంఖ్య 3,24,914.

కామ్రేడ్ యన్. యమ్. జోషీ కార్యదర్శి రిపోర్టు చదివాడు.

అంతర్జాతీయ సమావేశాలకు

లండనులో జరుగబోయే అంతర్జాతీయ కార్మిక మహాసభకు ప్రతినిధులను పంపడము గురించిచర్చించబడింది ప్రతినిధులనుసూచించడానికి నిర్ణయించిన కమిటీ డాంగే, యన్. యం. జోషీ, కాలప్పలను సూచించింది. దీనిని వ్యతిరేకిస్తూ, యస్. సి. జోషీ ఒక్క డెలిగేటునే పంపాలని ప్రతిపాదించాడు. డెలిగేట్లు ఇతరదేశాలలో తమ వ్యక్తిగతభావాలను వెలిబుచ్చకూడదని వాదించాడు. దాని ఉద్దేశము కమ్యూనిస్టు డెలిగేటు వెళ్ళరాదనే. దానిని యన్. యమ్. జోషీ విమర్శించాడు. వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యానికి విరుద్ధమన్నాడు. ప్రతినిధులందు నమ్మకము లేకపోవడమన్నాడు. మన ప్రతినిధులను పంపకుండా, రాయిస్టు డెలిగేట్లు వెళ్ళి వారిభావాలను వెలిబుచ్చడము అతనికి యిష్టమేనా అని ప్రశ్నించాడు.

యస్. సి. జోషి ప్రతిపాదనను ఓటింగుకు పెట్టగా ఓడిపోయింది. ఒక్క డెలిగేటును పంపాలన్నవారు 5 గురు; ముగ్గురు డెలిగేట్లను పంపాలన్నవారు 38 గురు.

చివరకు నాలుగు నామినేషన్లునిలబడ్డాయి— డాంగే, జోషీ, కాలప్ప, నిషిర్‌రాయి (బెంగాల్ లేబరుపార్టీ). అందులో డాంగే, జోషీ, కాలప్పలు ఎన్నుకోబడ్డారు.

ఫిలడల్ఫియా (అమెరికా)లో జరిగే అంతర్జాతీయ లేబరు ఆర్గనైజేషను కాన్ఫరెన్సుకు యన్. యమ్. జోషీ డెలిగేటుగాను, మిరాజ్‌కర్ (కమ్యూనిస్టు), కాలప్పలు అడ్వైజరులుగా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకోబడ్డారు.

'నాయకులను విడుదలచేయాలి'

అఖిలభారత ట్రేడ్‌యూనియన్ యొక్క పురాతన సంస్కరణ వాద ధోరణి రాజకీయ తీర్మానాలకు అడ్డుతగిలేది. 3/4 మెజారిటీ లేనిదే రాజకీయ తీర్మానం ఆమోదించబడదు. ఈ జనరల్ కౌన్సిల్‌లో మొదటిసారిగా రాజకీయ తీర్మానము ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించబడింది. గాంధిజీ, అజాద్, నెహ్రూ మొదలగు రాజకీయ నాయకులను విడుదల చెయ్యాలని తీర్మానించడమైనది.

స్త్రీలు గనులలో పనిచేయడము నిరసిస్తూ వేరొక తీర్మానము ఆమోదించబడింది. పారిశ్రామిక కార్మికులకు యిచ్చే కరువుభత్యాన్ని అరికట్టడానికి ప్రభుత్వం అధిక లాభాలపన్ను మీద చేసిన రూల్సును జనరలు కౌన్సిలు నిరసించింది.

ట్రేడ్‌యూనియన్లను ఆమోదించే బిల్లుపై మెమొరాండమును తయారుచేయుటకు ఒక కమిటీని నియమించి, రాష్ట్రకమిటీలు బిల్లుపై అభిప్రాయాలను తెలుపాలని సమావేశము కోరింది.

డిఫెన్సు ఆఫ్ రూలు 80 ఎ. ని బట్టి పరిష్కారకర్తయొక్క నిర్ణయాలు ఒకటిగాని, అన్నీకాని, చట్టబద్ధము చేయబడుననిఉంది. పరిష్కారకర్తచేసే అన్ని నిర్ణయాలు చట్టబద్ధముకావాలని సమావేశము కోరింది.

కలకత్తాలో రేషనింగు అమలుపర్చుటను ఆమోదిస్తూ, కార్మికులకు యిచ్చే రేషను ఎక్కువ చెయ్యాలనీ, ధరలుకూడ తగ్గించాలనీ, కౌన్సిలు తీర్మానించింది.

ఈ కౌన్సిలులో 78 కొత్తయూనియన్ల అఫిలియేషను పత్రాలు వచ్చాయి. అందులో 63 యూనియన్లు అఫిలియేటు కాబడ్డాయి. ఈ దిగువ ఆంధ్రయూనియన్లు అఫిలియేటు అయినవి: కాకినాడ ఫైబరువర్కర్ల యూనియను, రాజమండ్రి అల్యూమినియంవర్కర్ల యూనియను, జట్లు కార్మికసంఘము, ఆదితి పనివారలసంఘము.

టి. యు. సి. పైనున్న బాధ్యత

అఖిలభారత ట్రేడ్‌యూనియను కాంగ్రెసులో ఐక్యతను కమ్యూనిస్టులు కాపాడారు. అంతర్జాతీయ కార్మికసభకు డెలిగేట్లను ఎన్నుకోవడం విషయములోను, గాంధీజీ మొదలగు నాయకులను విడుదలచేయాలని తీర్మానించడములోను, కమ్యూనిస్టులే దారిచూపారు. సంస్కరణవాదులు, బెంగాలు లేబరుపార్టీ, కాంగ్రెసు సోషలిస్టు గ్రూపులు కలిసి ఐక్యతను భంగపరచుటకు చేసిన ప్రయత్నాలు భగ్నమయ్యాయి. కార్మికులకు సరియగురాజకీయపంథా ననుసరించి కార్యక్రమం యిచ్చే బాధ్యత నేడు అఖిలభారత ట్రేడ్‌యూనియను కాంగ్రెసుపై ఉన్నదన్నమాట.

రైతుమహాసభను జయప్రదంగా నిర్వహించుటకు

ఆంధ్ర రైతాంగం పట్టుదల

ఉచితంగా 10 బానల వంకాయపచ్చడి, పందుం చింతపండు, 1000 గుమ్మడికాయ, సప్లయి, ఒకేగ్రామంనుండి రూ. 2000 వసూలు

బెజవాడలో జరుగనున్న అఖిలభారత రైతుమహాసభను జయప్రదంగా నిర్వహించడానికి ఆంధ్రదేశంలోని అన్ని జిల్లాల రైతాంగం ఉత్సాహంతో ధనరూపంగాను, వస్తురూపంగాను, విరాళాలిస్తున్నారు.

కృష్ణాజిల్లాలో కవులూరుగ్రామం వంకాయలకు ప్రసిద్ధి. అక్కడి గ్రామస్థులు 10 బానలతో వంకాయపచ్చడి (ఊరగాయ) పెట్టి పంపుతామని వాగ్దానం చేశారు. మునగాల ఎస్టేటు రైతులు 1 పందుం చింతపండు యిస్తామన్నారు. తెనాలితాలూకా రైతులు అరటికాయలు, అరటిఆకు సప్లయి చేస్తామన్నారు. తిరువూరు, నూజివీడు, గన్నవరం, తాలూకాల ప్రజలు బాటాకు, వంటచెరుకు పంపుతామన్నారు. తూర్పుగోదావరి జిల్లా, కొత్తపేట తాలూకా రైతుసంఘం వారు 1000 గుమ్మడికాయ పంపడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు.

ఇంతేకాదు, ధనరూపంలోకూడా మహాసభకు విరివిగా విరాళాలిస్తున్నారు. మహాసభకు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులైన చలసాని వాసుదేవరావుగారు భట్లపెనుమర్రు గ్రామం వెళ్ళినప్పుడు రైతులు రు. 2000 వసూలు చేసి విరాళంగాయిచ్చారు. ఇంకొక రు. 500 వాగ్దానా లున్నాయి.

ఇలాగే, రాష్ట్ర రైతుసంఘాధ్యక్షులైన కడియాల గోపాలరావుగారు గుంటూరు జిల్లాలో పర్యటనంచేసినప్పుడు దావులూరులో జరిగిన బహిరంగసభకు చుట్టుపట్ల 6 గ్రామాలనుండి రైతులు, వ్యవసాయకూలీలు, హాజరయారు. సభలో ముగ్గురు రైతులు ఒక్కొక్కరు రు. 116 ల చొప్పున విరాళం చదివించారు. వ్యవసాయకూలీలు తమ కుటుంబాలతో సహా బండ్లు కట్టుకొని, ప్రభలతో మహాసభకు వస్తామని తెలియజేశారు.

రాష్ట్ర రైతుసంఘ సెక్రటరీ ముక్కామల నాగభూషణంగారు గన్నవరం తాలూకాలో సంచారం చేస్తూ బుద్ధవరం అనేగ్రామం వెళ్లినప్పుడు రైతులు ఒక్కరోజులో రు. 450 విరాళం యిచ్చారు. ఈగ్రామం చాలాచిన్నది. అయినప్పటికీ, రైతాంగం యింతసొమ్ము వసూలుచేసి యిచ్చారంటే, రైతుమహాసభను జయప్రదంగా నిర్వహించుట కెంతఉత్సాహం చూపుతున్నారో తెలుస్తుంది. ఇలాగే దావాజీగూడెం అనే గ్రామంలో ఒక్కరోజున రు. 500 వసూలయింది.

అఖిలభారత రైతు మహాసభ ఆహ్వానసంఘఎన్నికలు

5—2—44 వ తేదీని బెజవాడలో కాట్రగడ్డ వెంకట నారాయణరావు, ఎం. ఎల్. ఎ. గారి అధ్యక్షతక్రింద అ. భా. రైతుమహాసభ యొక్క ఆహ్వానసంఘ సభ్యుల సమావేశం జరిగింది.

ఆర్గనైజింగు కమిటీ కన్వీనరు నండూరి ప్రసాదరావుగారు ఇంతవరకూ మహాసభకై జరిగిన యేర్పాట్లనుగురించి రిపోర్టుయిచ్చారు. తరువాత ఆహ్వానసంఘానికి ఎన్నికలు జరిగాయి. 3 సంవత్సరాలు ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు సంఘానికి ప్రధాన కార్యదర్శిగా పనిచేసిన చలసాని వాసుదేవరావుగారు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులుగాను, ప్రస్తుతం ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు సంఘానికి ప్రధాన కార్యదర్శిగా ఉన్న నండూరి ప్రసాదరావుగారు ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శిగాను, ఎన్నుకోబడ్డారు. కాట్రగడ్డ వెంకట నారాయణరావుగారు కోశాధికారి, అన్ని జిల్లాలనుండి మరి 32 రిని సభ్యులుగా ఎన్నుకున్నారు.

పాకలువేయడం, ఆకులు సంపాదించడం పుల్లలు సంపాదించడం, వంటపాత్రలు సంపాదించడం, వంటచేయించడం, జనరల్‌స్టోర్సు, నీళ్ళసరఫరా, దీపాలయేర్పాటు, మొదలైన పనులకు వేర్వేరు ఉపసంఘాలు నియమించబడ్డాయి. వీటితోబాటు లోగడ యేర్పాటు కాబడ్డ ఆర్థిక, వాలంటీరు, నిర్మాణ, ఉపసంఘాలు కూడ పనిచేస్తూ ఉంటాయి.

పిమ్మట రు. 70 వేల కు మదింపు వెయబడ్డ బడ్జటు ఆమోదించబడింది.

8 వ అ. భా. రైతుమహాసభకు రాష్ట్ర మొత్తంమీద వసూళ్ళవివరం. (10-2-44)

వ. నెం.	గ్రామం పేరు	జిల్లా	మొత్తం రు.	అ.	పై.
1.	కర్నూలు	కర్నూలు	66	0	0
2.	తెనాలి (తా. రై. సం)	గుంటూరు	288	0	0
3.	.. ..	..	162	0	0
4.	పెనమలూరు	కృష్ణా	210	0	0
5.	తేలప్రోలు	..	1200	0	0
6.	కాటూరు	..	535	0	0
7.	మానికొండ	..	480	0	0
8.	నారాయణగూడెం	..	50	0	0
9.	శిరిపురం	..	50	0	0
10.	జగన్నాధపురం	..	117	0	0
11.	దావాజిగూడెం }				
12.	అల్లాపురం }	..	550	0	0
13.	మామిళ్ళపల్లి	..	280	0	0
14.	అగినపర్రు	..	425	0	0
15.	పెనుమత్స	..	203	10	3
16.	ఇందుపల్లి	..	150	0	0
17.	బుద్ధవరం	..	422	0	0
18.	వుప్పుగుండూరు	గుంటూరు	75	0	0
19.	గుంటూరు	..	36	0	0
20.	ఫిరంగిపురం	..	13	0	0
21.	ఆకిరిపల్లి	కృష్ణ	30	0	0
22.	నర్సాపురం (తా.రై.సం.)	ప గో.జిల్లా	205	0	0
23.	భట్లపెనమర్రు	కృష్ణ	2000	0	0
24.	నెల్లూరు (జి. రై. సం.)	నెల్లూరు	555	0	0
25.	నాగేశ్వరరావుపేట	కృష్ణా	10	0	0
26.	బంటుమిల్లి	..	11	0	0
27.	పెడన	..	250	0	0
28.	నూజెళ్ళ	..	25	0	0
29.	ఆఫీసుద్వారా	..	28	8	0
		మొత్తం	8427	2	3

8 వ అఖిలభారత రైతు మహాసభ, బెజవాడ.

మార్చి 14, 15 తేదీలలో

మహాసభకు పంజాబు, బెంగాల్, బీహార్, మలబార్, తమిళనాడు, మొదలయిన రాష్ట్రాలనుండి రైతునాయకు లొస్తారు. పశు ప్రదర్శనం, వ్యవసాయ ప్రదర్శనం, ఎడ్ల పందేలు, వగైరా జరుగుతాయి. జిల్లా వ్యవసాయశాఖవారు వ్యవసాయ ప్రదర్శనం చూపుతారు. ఇండియన్ న్యూస్ పెరేడ్‌వారు మహాసభను ఫిలింగా తీస్తారు. ప్రఖ్యాత చిత్రకారుడు చిత్తప్రసాద్ బెంగాల్ కరువు దృశ్యాల్ని ప్రదర్శింపుతాడు. ఉదయశంకర్ మన్ననలనందిన వినయ్‌రాయి (కలకత్తా) వైజ్ఞానిక దళం రాబోతూంది. సోవియట్ రష్యాలో ప్రజల జీవితాన్ని చిత్రించే ప్రదర్శనం సోవియట్ మిత్రమండలివారిచే తెరువబడుతుంది. బుర్రకథలు, గొల్లసుద్దులు, వీధినాటకం, కోలాటం, సోది, పడవపాట—మొదలైన ప్రాచీన కళారూపాలు ప్రదర్శింపబడతాయి.

చింతలపూడి తాలూకాలో రైతు మహాసభలు

స్థానికాధికారుల బెదరింపులు; ప్రజలఉత్సాహం. 40 గ్రామాలనుండి 5300 మంది ప్రజలు హాజరయారు

ఆగస్టు ఘటనలతరువాత, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాలో ప్రభుత్వోద్యోగులు నిరంకుశ చర్యలు ఇన్నీ, అన్నీకావు. సభలపై నిషేధాలు; ఊరేగింపులపై నిషేధాలు; ఉపన్యాసకులపై నిర్బంధాలు. పౌరసత్వపుహక్కులు కొన్ని నెలలవరకు మంటకలిశాయి.

ఇట్టి వాతావరణాన్నిమార్చి, ప్రజల పౌరసత్వపు హక్కుల్ని నిలబెట్టడానికి ప. గో. జిల్లా రైతుసంఘం, తాలూకా రైతుసంఘాలు, పూనుకొని పనిచేస్తున్నాయి.

చింతలపూడి తాలూకాయొక్క 6 కేంద్రాలలో ఫిర్కా రైతుమహాసభలు జరుపుటకు నిశ్చయించారు. ఆ కార్యక్రమం ప్రకారం 28-1-44 వ తేదీని జామవరపు కోటలో సభ జరగాలి. కాని, అక్కడి గ్రామమునసబు, రైతుసంఘం బలపడితే తన పెత్తనం ఊడుతుందని భయపడి, సభను నిషేధించాడు. సభకెవరైనావెళ్తే, అరెస్టులు జరుగుతాయని బెదరించాడు. తనకులేని అధికారాన్ని యీ విధంగా ప్రజలపైన, ప్రజాసంస్థలపైన, ప్రయోగించుతూన్నందుకు గ్రామస్థులు లోలోన మండిపడ్డారు.

30-1-44 వ తేదీని ప్రగడవరంలో మహాసభ జరిగింది. 6 పరిసరగ్రామాలనుండి షుమారు 800 మంది రైతులు హాజరయారు. అఖిలభారత రైతుమహాసభకు రైతుయాత్రను సాగిస్తూన్నట్లు ప్రభ చిత్రించబడింది. కామ్రేడ్ గారపాటి సత్యనారాయణ ప్రభుత్వోద్యోగుల అనాలోచిత నిర్బంధ చర్యల్ని తీవ్రంగా ఖండించాడు. తరువాత, ప. గో. జిల్లా కమ్యూనిస్టు కమిటీవారి వైజ్ఞానిక దళం దక్కికథ చెప్పారు. ఎ. ఆర్. పి. రక్షణను గురించి, గెరిల్లా యుద్ధాన్నిగురించి, ఆహారసమస్యను గురించి, రైతుసంఘాన్ని గురించి, ప్రేక్షకుల హృదయాలకు హత్తుకునేటట్లు చెప్పారు. తరువాత, కామ్రేడ్ అన్నే వెంకటేశ్వరరావు రైతుసంఘ కార్యక్రమాన్ని గురించి విపులంగా ఉపన్యసించాడు. కాంగ్రెసు ప్రముఖులైన శ్రీ చిలుకూరి వెంకటప్పారెడ్డిగారు రంగా రైతు సంఘానికీ, ప్రస్తుతమున్న ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు సంఘానికీ (అ. భా. కిసాన్‌సభశాఖ), గల భేదం తెలియజేయవలసిందని కోరగా, కామ్రేడ్ వెంకటేశ్వరరావు సమాధానమిచ్చాడు. మరునాడు వెంకటప్పారెడ్డిగారు పోటీ రైతుసంఘాల్ని ఖండిస్తూ, పత్రికలకు ప్రకటన పంపించారు.

మరునాడు శివపురం ఫిర్కా రైతు మహాసభ జరిగింది. ఇక్కడకూడా గ్రామమునసబు గ్రామ నౌకర్లద్వారా రైతులు సభకు రావద్దని బెదరించాడు. కాని, 12 గ్రామాలనుండి షుమారు 1700 మంది పురుషులు, 900 మంది స్త్రీలు, హాజరయారు. ప్రభతో ఊరేగింపు, డప్పులు, బాకాలు, వగైరా వాయిద్యములతో షుమారు 1000 మంది రైతుల ఊరేగింపు జరిగింది. తరువాత రైతునాయకులు రైతుల కర్తవ్యాన్నిగురించి, అధికాహారోత్పత్తికి ప్రభుత్వం తీసుకోవలసిన చర్యల్ని గురించి, ఉపన్యాసాలిచ్చారు.

ఇలాగే, 1-2-44 వ తేదీని చింతలపూడిలోను, 3 వ తేదీని ఎర్రగుంటపల్లిలోను, 5వ తేదీని ధర్మాజీగూడెంలోను, 7 వ తేదీని ముడిచర్లలోను, ఫిర్కా రైతుమహాసభలు జరిగాయి. మొత్తం (మిగతా 7 వ పేజీ)

సైంటిఫిక్ వర్కర్సు సమ్మె

ఆంధ్ర సైంటిఫిక్ కంపెనీ (బందరు) యజమానులు కార్మికులపై ఎలా దౌర్జన్యంగా విరుచుకుపడుతున్నారో గతవారం తెలియజేశాం. యజమానులు మోపిన తప్పుడు ఆరోపణలను ఆధారంగా తీసుకొని, పోలీసు అధికారులు నలుగురు కార్మికనాయకులను అరెస్టుచేయడంకూడా ప్రకటించాం. కంపెనీ యజమానులదాడి శృతిమించిపోయింది. కార్మికులిక సహించలేకపోయారు. మొన్న ఏడవ తేదీని స్పాంటేనియస్ (తమంతటతాము) సమ్మె ప్రారంభించారు. "ఉత్పత్తికి భంగం కలుగుతుంది సుమా!" అని కార్మికులు ఎంత చెప్పినా వినక రెచ్చగొట్టడం మానలేదు అధికారులు.

సోదర కార్మిక సంస్థలన్నీ సైంటిఫిక్ కంపెనీ కార్మికులకు అండగా నిలవాలి.

★ యుద్ధసమీక్ష

అయిదురోజుల్లో 800 ప్రదేశాలకు విముక్తి

రెడ్ఆర్మీ అమోఘ విజయాలు

— తాపీ మోహన్‌రావ్

"ఏమయినాసరే మీ స్థానాలను నిలబెట్టుకోవడం అత్యవసరం," అని హిట్లరు సోవియట్ ఉత్తరరంగంలోని తన సేనలను ఆజ్ఞాపించాడు. కాని ప్రపంచప్రజల క్షేమం కోసం నాజీమూకల్ని తరిమిగొట్టి, ఈప్రాంతాలను విముక్తిపరచడం అవసరమే. వీర రెడార్మీ ఈ అవసరాల్ని తీరుస్తూంది. లెనిన్‌గ్రాడ్ రాష్ట్రంలో నాజీలచేతిలో మిగిలి ఉండిన ఒక్కదుర్గం - లూగా సోవియట్ సేనల వశమయింది. అక్కడనుంచి నైరుతి దిక్కుగా స్కావ్ అనే ముఖ్య రైల్వే కేంద్రం పైకి రెడార్మీ ఉరకలు తీస్తూంది. (ఇక్కడనుంచి రిగాకు, విల్నాకు రైలుమార్గాలున్నాయి.) పైపస్ సరస్సు తూర్పుతీరమంతా శత్రుశేషంలేకుండా విముక్తిపొందింది. అయిదురోజులక్రిందట ఈ రంగంలో ఒక కొత్త విజృంభణసాగించి, ఈవిజయపరంపర సాధించింది రెడార్మీ. వీటితోపాటు 800 ప్రదేశాలను వశపరచుకొంది. అటు ఎస్తోనియా రాష్ట్రంలో నార్వా పొలిమేరల్లోకి వచ్చింది.

లాట్వియా సరిహద్దులో

ఇంకొంచం దక్షిణాన సోవియట్ సేనలు నొవోసొకోల్నికినుంచి లాట్వియారాష్ట్ర సరిహద్దుపైకి సాగిపోతున్నాయి.

లెనిన్‌గ్రాడ్ రంగంలో ఇప్పటి విజయాల ఫలితంగా బాల్టిక్‌రాష్ట్రాల విముక్తి ఇంకా ఉరవడిగా సాగగలదు.

ఉక్రేన్ విజయాలు

ఉక్రేన్‌లో షెపటోవ్కా చాలముఖ్యమైన రైల్వేజంక్షన్. కోరోష్టెన్ - టార్నపోల్ రైలుమార్గం, బెర్డిషెవ్ - కోవెల్ రైలుమార్గం ఇక్కడ కలుస్తాయి. ఒడెస్సానుంచి ల్వవ్‌కు పోయే ముఖ్య రైలుమార్గంపైనుంది టార్నపోల్. అంతేకాదు, షెపటోవ్కానుంచి మరో రైలుమార్గం దక్షిణంగా పోయి ఒడెస్సా - ల్వవ్ రైలుమార్గాన్ని ప్రాస్కురోవ్ దగ్గర కలుస్తుంది. ఈ షెపటోవ్కా ఇప్పుడు రెడార్మీ వశమయింది.

దక్షిణ ఉక్రేన్ రంగంలోని జర్మన్లకు ఒక్క ఒడెస్సా—ల్వవ్ రైలుమార్గంమాత్రమే ఇప్పుడు మిగిలి ఉంది. షెపటోవ్కాను వశపరచుకున్న సోవియట్ సేనలు నైరుతి దిక్కుగా టార్నపోల్‌మీదికి, దక్షిణంగా ప్రాస్కురోవ్‌మీదికి కమ్ముకుపోతున్నాయి. తమకుమిగిలివున్న ఈఒక్క రైలుమార్గాన్ని దక్కించుకోడానికి జర్మన్లు భగీరథప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. బెస్సరేబియా, ఒడెస్సాలనుంచి సేనల్ని తెచ్చి ఇక్కడ సోవియట్ పురోగమనాన్ని అరికట్ట జూస్తున్నారు. కాని లాభం లేకపోతూంది.

ఇదేసమయంలో రోవ్నోనుంచి కోవెల్, ల్వవ్ రైలుకేంద్రాలమీదికి సోవియటు దండయాత్ర జయప్రదంగా సాగుతూఉంది. రోవ్నోనుంచి ల్వవ్‌కు పోయేదారిలో దుబ్నో అనే ప్రదేశాన్ని రెడార్మీ వశపరచుకొంది.

డ్నీపర్ మలుపులో

ఇక డ్నీపర్ మలుపులోని పరిస్థితుల్ని చూద్దాం.

క్రివాయ్‌రాగ్ - నికోపోల్ శ్రేణిలో గండికొట్టిన సోవియట్ సేనలు నికోపోల్ నగరాన్ని వశపరచుకొన్నాయి. డ్నీపర్‌నది తూర్పుగట్టున జర్మన్ల కింతవరకున్న స్థావరం దీనితో తుడుచుకుపోయింది. అక్కడి జర్మన్లను తప్పించుకొని పారిపోనీయకుండా హతమార్చారు, రెడ్ఆర్మీయోధులు.

ఇదేసమయంలో ఈరంగంలోని ఇతర సోవియట్ దళాలు డ్నీపర్‌నది ననుసరించి దక్షిణంగా పురోగమిస్తున్నాయి. ఆనది ముఖద్వారందగ్గర, నల్లసముద్రం తీరంమీదనున్న ఖెర్సన్, నికొలయివ్ నగరాలు వీటిలక్ష్యం. అంటే ఒడెస్సాలోని జర్మన్ల కప్పుడే ప్రాణాలమీదికి ముంచుకొస్తున్నదన్నమాట. మరికొన్ని సోవియట్‌దళాలు క్రివాయ్‌రాగ్ నగరాన్ని చుట్టుముడుతున్నాయి.

ఈరంగానికి వాయువ్యంగా, చెర్కాసీ ప్రాంతంలో, రెడ్ఆర్మీ ఉక్కువలయంలో చిక్కుకున్న లక్ష పైచిలుకు నాజీమూకలు హతమారిపోతున్నాయి.

ఈ వలయంలో చిక్కుకొన్న జర్మన్ దళాలను తునకలు,తునకలుగా చీలగొట్టి నాశనంచేస్తున్నాయి, సోవియట్ సేనలు. వలయం లోని ప్రతి చదరపు గజాన్ని ఫిరంగిగుండ్లతో మాడ్చేస్తున్నాయి.

విజయాల ప్రాధాన్యత

ఈ విజయాల ప్రాధాన్యత ఏమిటి? ప్రధానమైన కీలకస్థానాలను హిట్లరు దక్కించుకోలేకుంటున్నాడు. లుగా పోవడంతో ఉత్తరరంగంలోని జర్మనుశ్రేణి అంతా శిధిలమయిపోయింది. నికొపోల్ విముక్తిపొందడంతో ఉక్రేన్‌రంగంలో వారి వ్యూహంఅంతా ఛిన్నాభిన్నమయిందనీ, దీనితో దక్షిణరంగంలోని యుద్ధగమనమే మారిపోతుందనీ, సోవియట్ మిలిటరీ వ్యాఖ్యాత కర్నల్ ఆకిమోవ్ అన్నాడు. ఒడెస్సా—ల్వవ్ రైలుమార్గంలో రెడార్మీ గండికొట్టిందంటే ఇక్కడి జర్మన్ల స్థితి ఇంకా అధ్వాన్నమవుతుందన్నమాట.

హిట్లరు పోగొట్టుకొంటున్నదికీలకస్థానాలు మాత్రమేకాదు. లక్షలకొలది సేనలనుకూడా నష్టపోతున్నాడు. చెర్కాసీ ప్రాంతంలో 1,20,000 సేన నాశనమౌతూంది. నికోపోల్ యుద్ధరంగంలో 12 వేల నాజీ కళేబరాలు లెక్కకు తేలాయి. ఇంకా అనేకవేలు నదిలో కొట్టుకుపోయాయి. ఇప్పుడా రంగంలో సాగుతూన్న యుద్ధంలో మరో లక్షకుపైగా నాజీలు రెడార్మీ ఉచ్చులో ఇరుక్కుపోనున్నారు. ఈ మధ్య లెనిన్‌గ్రాడ్‌రంగంలో రెండువారాల్లో 40 వేలు నాజీలు హతులయ్యారు. ఇప్పుడు నొవోసొకోల్నికి యుద్ధం ఫలితంగా రిగారేవు పట్టణానికి ఉత్తరాన్నున్న నాజీసేనలు తక్కినసేనలనుండి వేరయిపోనున్నాయి.

ఇంతేకాదు, నాజీ యుద్ధయంత్రానికి కావలసిన ఉక్కు ఉత్పత్తికి నికపోల్ ఒక ఆయువుపట్టుగా వుండేది. ఇలాంటి పరిశ్రమకేంద్రాలు పోవడంవల్ల నాజీ మిలిటరీ యంత్రానికిగల ఆర్థికబలంఅంతరిస్తూంది. ఈవిధంగా, ఇప్పటి సోవియట్ విజయాలు అన్నివిధాల నాజీలకు కోలుకోలేని నష్టాలను కలిగిస్తున్నాయి.

ఛోటా నాజీలగతి

హిట్లరు మృగం తన అవసాన కాలాన్ని చవిచూస్తూంది. ఇంతకాలం ఆమృగాన్నంటిపెట్టుకొనిఉండిన ఛోటానాజీనక్కలు, తమకు రానున్న దుర్దశనుంచి తప్పుకోడానికి బొక్కలు వెతకడం ప్రారంభించాయి. "ఈ యుద్ధంతో మాకేమీ సంబంధంలేదు. జర్మన్లు ఆక్రమించిన ప్రదేశాల్లో పోలీసు పనికి తప్ప మా సైనికుల్ని మరిదేనికీ పంపలేద"ని హంగరీప్రభుత్వం నంగనాచి కబుర్లాడ్డం ప్రారంభించింది. వెంటనే సోవియట్ ఒకమొట్టు మొట్టింది. ఇటీవల జరిగినయుద్ధాల్లో పట్టుబడిన హంగరీసైనికుల లెక్కలు ప్రకటించింది. నాజీదురంతాల్లో హంగరీప్రభుత్వ పాత్రను రుజువుచేసింది.

ఫిన్లండుగోల ఇంకా విపరీతంగా ఉంది. సోవియట్‌విమానాలు హెల్సింకి, కోట్కా, రేవుపట్టణాలను మర్దించాయి. దీనికి తోడుగా అమెరికా ప్రభుత్వం ఫిన్లండు కొక హెచ్చరిక పంపింది. "వెంటనే యుద్ధంలోనుంచి తప్పుకుంటే తప్పుకో-లేకపోతే జరిగే శాస్తిని అనుభవించు" అని హెచ్చరించింది. దీనితో ఫిన్లండు ప్రభుత్వం అమాంతంగా శాంతికాములయిపోయారు. "అబ్బెబ్బే, సోవియట్‌తో తగాదా పెట్టుకోవాలని మా కెప్పుడూలేదు. గౌరవమయిన షరతులపై సోవియట్‌తో ఒడంబడికకెప్పుడూ తయారే" అని గొంతుచించుకోవడం ప్రారంభించిందీ ఫిన్లండు ఫాసిస్టు ప్రభుత్వం. ప్రస్తుత ఫిన్లండు ప్రభుత్వంకిందఫిన్లండుప్రజలకుగాని, సోవియట్‌కుగాని శాంతి చేకూరదనడంకల్ల. ఈ ఫాసిస్టు ప్రభుత్వం కూకటివేళ్లతో అంతరించిననాడేఫిన్లండుకు శాంతిసుఖాలు, అందుకనే సోవియట్ ప్రకటించింది, ఈ ప్రభుత్వం ఉన్నంత కాలం ఫిన్లండుతో శాంతి సంభాషణలు జరుగవని. ఎక్కడున్నాసరే ఈఫాసిస్టు ప్రభుత్వాలను కూలదోసి, ప్రజా ప్రభుత్వాలను స్థాపించుటకు తోడ్పడడం ద్వారానే మిత్రరాజ్యాలు, శాంతి స్థాపనకు సహకారం చేయగలవు.

సోవియట్ విజయాలు ప్రజాప్రభుత్వాల కోసం ఆక్రమిత రాజ్యాల్లోని ఉద్యమాలకు చేయూతనిస్తున్నాయి. పోలండులోని జాతీయ శక్తులనన్నిటినీఐక్యపరచి జర్మన్లను త్వరగా తరిమిగొట్టడానికోసం పోలండులో 'జాతీయ కౌన్సిల్' ఏర్పడింది. ఎస్తోనియా ప్రజా ప్రభుత్వం ఆ రాష్ట్రంలోని గెరిల్లా దళాలను నడుపుతూంది. యూరప్‌పై మిత్రరాజ్యాల దాడి ఎంత త్వరగా, ఎంత పెద్దపెట్టున, ప్రారంభమయితే ఈఉద్యమాలు అంతత్వరగా ఫలిస్తాయి.

వాస్తవిక దృష్టి

(7 వ పేజీ తరువాయి)

సరిహద్దు రాష్ట్ర కాంగ్రెసుకమిటీకి కార్యదర్శి అబ్దుల్ కయామ్‌ఖాన్ సివాని. నేటి రాజకీయ ప్రతిష్టంభన నుంచి బయటపడే మార్గం ఒక్క ఐక్యతామార్గమేనని ఇతను గుర్తించాడు. దానికోసం పాటుపడడం మంచిదంటాడు. నిర్మాణ కార్యక్రమమే కాంగ్రెసు కార్యక్రమం అని దృఢంగా నమ్ముతాడు. ఇక స్వయంనిర్ణయసూత్రమా — సరిహద్దు రాష్ట్ర కాంగ్రెసుకమిటీ అంగీకరించిన విధానమే అది. బొంబాయి సమావేశంలో దానికోసం ఇత నెంతో వాదించాడు.

ఇక నేటిపరిస్థితుల్లో — ఆహారసమస్య, జాతీయప్రభుత్వం, డిటెన్యూల విడుదల, మొదలయిన సమస్యలపై చక్కని కార్యక్రమంతో మంత్రివర్గాన్నెదుర్కోవాలంటాడు. ఈ కార్యక్రమంపై సంయుక్త మంత్రివర్గం కావాలంటాడు. దానిలో కాంగ్రెసు చేరకపోయినా, దానినాశీర్వదించాలంటాడు. ఇవీ అతని భావాలివి.

అబ్బోటాబాద్ కాంగ్రెసుకమిటీ ఇంకా ముందుకుపోయింది. సంయుక్త ఆహారకమిటీని ఏర్పాటుచేసి, ఆహారసమస్యపై కార్యక్రమం ప్రారంభించడానికి ఆకమిటీ నిర్ణయించింది.

లీగునాయకుల ధోరణి

ఖాన్ భకట్ జమాల్ డిటెన్యూల విడుదలకోసం, ఆహారసమస్యపై కృషిచేయడానికి, ఉవ్విళ్లూరుతున్నాడు. మర్దన్ జిల్లాకు చెందిన రెడ్‌షర్టు నాయకుడితను. కాని ఇతను ఎన్నికలలో ఓడిపోయాడు. ఇప్పటి లీగుమంత్రివర్గంలో ఇతనికి స్థానంలేదు.

ఖాన్ సమంజాన్ లీగు మంత్రివర్గంలో సభ్యుడు. జిన్నా అంటే అంతులేనిభక్తి. సోదర రెడ్‌షర్టు సభ్యులంటే ఏకీభావంకూడా వుంది. ఈమధ్యనే కాంగ్రెసు ఖైదీలను విడుదల చేయప్రారంభించాడు. కాని ఇంకా రెండు వందలమంది ఉన్నారు. ప్రజామంత్రివర్గం క్రింద డిటెన్యూలుంటున్నందుకు ఇత నెంతో ఆవేదనపడతాడు. అబ్దుల్‌గఫర్‌ఖాన్ అన్నా, ఖాన్‌సాహెబ్ అన్నా, ఎంతో గౌరవం.

నేను కలుసుకొన్నవారిలో ఆఖరు నాయకుడు సర్దార్ ఔరంగజేబ్‌ఖాన్. ఇతడు సరిహద్దురాష్ట్ర ప్రధాని.

ముస్లిందనికులు లేకపోతే ముస్లింప్రజల్లో రాజకీయాభివృద్ధి ఉండేదే కాదన్నట్లు మాట్లాడాడు ఈయన. యుద్ధానంతరం తాను చేయదలచుకొన్న ఘనకార్యాలనుగురించి చిలవలపలువలు అల్లాడు. ప్రస్తుతం ఆహార సమస్యనుగురించి యెక్కువ ఆలోచిస్తున్నాడు. తన కంట్రోలు ఆఫీసర్లు, 10 వేల టన్నుల ధాన్యపుస్టాకు తనకుగ ప్టెక్కిస్తాయని నమ్ముతున్నాడు. సరిహద్దురాష్ట్రమంతా లీగుమయమయిపోతూందనిఉబ్బిపోయాడు. కానిఇంతకుమించి లీగుకు నిర్మాణం అనవసరమని బల్లగుద్దాడు. "అనుమానం ఉంటే వచ్చే ఎన్నికలు చూడండి — కాంగ్రెసును తుక్కురేగ్గొడతామ"ని సవాల్‌చేశాడు. ఇదీ ఇతనిధోరణి.

ప్రజల సమస్యలపై ఐక్యతను నిర్మించడానికి కృషిచేయడం ఇతని తలపుల్లో కనబడదు. ఆ సమస్యలపై ప్రజలను సమీకరించి, తన సంస్థను బలమయిన ప్రజాసంస్థగా నిర్మించడం ఇతని కనవసరం. ధనికుల్ని పట్టుకొని ఊగులాడితేచాలు, ముక్తి వస్తుందనుకుంటాడు.

నూతన చైతన్యం

రెడ్‌షర్టు నాయకులు తమ ఆశయాలను, ఆదర్శాలను విస్మరించారు. తత్ఫలితంగా ఆ మహోద్యమం విచ్ఛిన్నమయిపోతూంది. కాని ఆవుద్యమం, పఠానుల్లో స్వాతంత్ర్యంకోసం, ఐక్యతకోసం ఆకాంక్షను గాఢంగా నాటింది. ఎంత గడ్డుపరిస్థితుల్లోనయినా పోరపతీసుకునే సాహసం వారికి ప్రసాదించింది. వీటి చలువవల్ల ఒక కొత్త నాయకవర్గం — భవిష్యత్తుపై విశ్వాసంగల నాయకవర్గం ఆవిర్భవిస్తూంది. ముస్లింలీగు, రెడ్‌షర్టులోని అభివృద్ధికరవర్గాలు, కమ్యూనిస్టుభావాలుగల పఠానులు ఈ పరిణామంలో ముందు నడుస్తున్నారు.

(2 వ పేజీ తరువాయి) - ప్రభుత్వం ప్రజాసహకారంతో నిమిత్తం లేకుండా ఆహార సమస్యను పరిష్కరించ పూనుకొంది. మూడోవైపు జపాన్ ఫాసిస్టులు సిలోన్, ఒరిస్సా, వైజాగ్ వంటి సముద్రతీర ప్రాంతాలలో బాంబులు కురిపిస్తున్నారు. జపాన్‌పై ప్రారంభింపబోయే ఎదురుదాడికి మనదేశాన్ని ఒక గట్టి కీలక స్థానంగా చేయాలని జనరల్ లిండ్సేల్ (ఇండియా కమాండ్‌యొక్క పరిపాలనాధికారి) తెలియజేస్తున్నాడు.

ఈ పరిస్థితులలో కాంగ్రెసు సోదరులు సత్యాగ్రహంచేసి జైళ్ళకు వెళ్ళడం తమ కర్తవ్యాన్ని విస్మరించడం తప్ప మరొకటి కాదు.

పఠాన్ దేశభక్తుల్లో పరిణామము

మనదేశంయొక్క స్వాతంత్ర్య పోరాటచరిత్రలో సరిహద్దురాష్ట్ర పాత్రను గురించి తెలియని కాంగ్రెసువాది ఉండడు. 1930 వ సంవత్సరం కాంగ్రెసు నడిపించిన శాసనోల్లంఘనోద్యమంలో కొన్నివేలమంది సరిహద్దు ప్రజలు జైళ్ళకు వెళ్లారు. కాంగ్రెసు యిచ్చిన ప్రతి కార్యక్రమాన్ని తు. చ. తప్పకుండా నెరవేర్చారు. పెషావర్‌లో మరఫిరంగులు ప్రయోగించినప్పుడు అనేకమంది కాల్పులకు గురిఅయారు. పెషావర్ మరొక జలియన్‌వాలాబాగ్ అనిపించింది. కాంగ్రెసు నాయకత్వం క్రింద షుమారు లక్షమంది వాలంటీర్లు సుశిక్షతమైన సైన్యంవలె ముందుకొచ్చారు. వీరే ప్రఖ్యాతిగాంచిన రెడ్‌షర్టులు, లేక "ఖుదై ఖిద్మత్‌గార్"లు (దేవుని సేవకులని అర్థం). ఇట్టి సంప్రదాయంగల రాష్ట్రంలో కామ్రేడ్ అష్రాఫ్ పర్యటనంచేసి, యీ వ్యాసాన్ని రచించాడు. ప్రజల సమస్యల్ని మరచిపోతే, ఎలాంటి ఉద్యమమయినను విచ్ఛిన్నంకాకమాదదని ఈ వ్యాసం తెలుపుతూంది.

ఆగస్టు రోజులవి. ప్రజల ఉద్రేకం పారంముట్టిన రోజులు. జాతీయనాయకులు అరెస్టయిన వెంటనే బొంబాయిలోను, ఇందోరులోనూ జరిగిన ప్రదర్శనాలను చూచాను. ఆ రోజుల్లో సరిహద్దు రాష్ట్రంలోని అనుభవాలేమిటో తెలిసికోవాలనుకున్నాను. అందులోను తమ ప్రియనాయకుడు అబ్దుల్ గఫర్‌ఖాన్ అరెస్టుకి పఠాను లెంత ఉద్రేకపడ్డారో!

పఠాను మిత్రులతో సంభాషణలు జరుపసాగాను. విన్న విషయాలు నా కాశ్చర్యం కలిగించాయి. నాయకుల అరెస్టువల్ల ప్రజలలో కలిగినసంచలనంస్వల్పమాత్రమేనట అబ్దుల్ గఫర్‌ఖాన్ ప్రాణపదంగా చూచుకుంటూ వచ్చిన 'రెడ్‌షర్టు'దళాల్లోకూడాచెప్పదగినంత సంచలనంలేదట 1930 లో ఆబాలగోపాలం 'రెడ్‌షర్టు' ఉద్యమంలోకి ఉరికిన ప్రాంతాల్లో ఏ కొద్దిమందో సత్యాగ్రహం చేయడానికి ముందుకు వచ్చారట.

రాష్ట్రమంతటిలోను మొత్తం 2600 మంది మాత్రమే సత్యాగ్రహంచేసి అరెస్టయారు.

కారణం ఏమిటి ?

దీని భావమేమిటి? సరిహద్దు పఠానులకు డాక్టరు ఖాన్‌సాహెబ్, అబ్దుల్ గఫర్‌ఖాన్ లపై గౌరవం ఏమాత్రం తగ్గలేదని నా సంభాషణలవల్ల తేలింది.

కాని, నాయకుల రాజకీయపంథాపై పఠానుల విశ్వాసం సన్నగిలింది.

వెనుకటి సంగతులు కొంత తెలుసుకుందాం. సరిహద్దురాష్ట్ర ప్రజలకు దేశరక్షణ, యుద్ధ సమస్యలంటే ఉత్సాహం ఎక్కువ. కాని, అక్షరాజ్యాలపట్ల కాంగ్రెసు వైఖరినిగూర్చి ఆ రాష్ట్రంలో ఏ మాత్రం ప్రచారం చేయలేదు. ప్రజలు దేశరక్షణకు పూనుకోవాలన్న కాంగ్రెసు వైఖరినిగాని, కాంగ్రెసుయొక్క ఇతర నిర్మాణ కార్యక్రమాన్నిగాని పఠానులకు విశదపరచలేదు. నాజీమూకలు స్టాలిన్‌గ్రాడుపైకి కమ్ముకొచ్చి, "ఇ- ఇదిగో ఇండియాపైకివస్తున్నామ"న్నట్లు హుంకరించిననాడుకూడ పఠానులకు ఐక్యతయొక్క అవసరాన్ని బోధించలేదు రెడ్‌షర్టు నాయకులు.

నాయకులీ పొరపాటుచేసినా, రెడ్‌షర్టు వాలంటీర్లు గడచిపోయినవిషయాలను మరచిపోలేదు. నిరాశ, నిస్పృహలతో నిండుకొని ఉన్నరోజుల్లో అబ్దుల్ గఫర్‌ఖాన్, ఆఫ్ఘన్ జాతి ఐక్యతా నినాదంతోను, జాతీయస్వాతంత్ర్య సందేశంతోను వారిలోకి వచ్చి నూతన ఉత్సాహాన్ని రేకెత్తించిన రోజులు మరచిపోలేదు. అతని నాయకత్వంకింద వారా సందేశాన్ని, ఆ నినాదాన్ని రాష్ట్రం నలుమూలల వ్యాపింపజేశారు. ఈ రెండు ఆశయాలవైపు పురోగమించడం, చివరకు తమజాతీయఉద్యమాన్ని విశాల భారత జాతీయోద్యమంలో లీనంచేయడం, ఆ మహా ఉద్యమంనీడను తమ పఠానుజాతికి స్వాతంత్ర్యం లభిస్తుందని ఆశించడం — ఇవన్నీ రెడ్‌షర్టుభటులు మరచిపోలేదు.

ఇప్పుడు ముస్లింలీగు 'జాతుల స్వయం నిర్ణయహక్కు' సమస్యను లేవదీసింది. రెడ్‌షర్టు నాయకులు ఈ సమస్యపట్ల మౌనం వహించారు. ఈ మౌనం రెడ్‌షర్టు వలంటీర్లకు అర్థంకాలేదు. అంతేకాదు — రెడ్‌షర్టు ఉద్యమానికి బద్ధవిరోధి అయిన సరిహద్దు రాష్ట్ర హిందూమహాసభ అధ్యక్షుడినే కాంగ్రెసు పార్లమెంటరీ బోర్డుకు కార్యదర్శిగ ఎన్నుకున్నారు.

ఈ పోకడలన్నీ రెడ్‌షర్టు వలంటీరుకు ఆరాటం కలిగించాయి. మునుపటి విప్లవ పోకడలన్నీ నీటగలిసిపోతున్నాయని దిగులుపడ్డాడు. ఆఫ్ఘన్ (పఠాను) ఐక్యతకు, ఆఫ్ఘన్ స్వాతంత్ర్యానికి ముప్పుకలుగుతూందని అనుమానించాడు.

కాంగ్రెసు మంత్రివర్గం

ఇంతలో కాంగ్రెసు మంత్రివర్గం వచ్చింది. ఆ మంత్రివర్గంపై రెడ్‌షర్టు వలంటీర్లు గంపెడాసలు పెట్టుకున్నారు. అనుకున్నంతగా అవి నెరవేరలేదు. ఈ ఆశాభంగం వారి ఆరాటానికి, అనుమానాలకు తోడయింది. రెడ్‌షర్టు ఉద్యమం నీక్సుగారిపోవడం ప్రారంభించింది.

సరిహద్దురాష్ట్రంలో నాయకులధోరణిఒకటి వలంటీర్ల వైఖరి వేరొకటిగా పరిణమించసాగింది. ఈ వైరుధ్యమే నేటి పరిస్థితుల్లో స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది. ఉదాహరణకు ఆహార సమస్య, సరకులకొరత విషయం చూడండి. ఈసమస్యల విషయంలో, ప్రజల ఇబ్బందులను తీర్చగల కార్యక్రమం ఏదీ నాయకులు సూచించలేదు. పైగా ఇప్పటి లీగ్ మంత్రివర్గాన్ని పడగొట్టడానికి ఈసమస్యల్ని సాధనాలుగా ఉపయోగింప జూస్తున్నారు కూడా. కాని రెడ్‌షర్టు వాలంటీర్లో! ఈ సమస్యల పరిష్కారానికి ప్రజల ఐక్యత అవసరమని గుర్తించారు. కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలద్వారా, ఆహారకమిటీలద్వారా ఐక్యతను సాధించడానికి నిశ్చయించుకున్నారు.

ముస్లింలీగ్ చాకచక్యం

ఈ విధంగా తమ పఠానుజాతి నేదుర్కొంటున్న దైనందిన సమస్యలపై చక్కని నిర్మాణ కార్యక్రమం కోసం రెడ్‌షర్టు వాలంటీర్లు తహతహ లాడారు. అట్టికార్యక్రమాన్ని వారి కందివ్వక, రాజకీయ తగాదాల్లో ఇరుక్కున్నారు నాయకులు. నాయకులకు, అనుచరులకు మధ్య చీలిక కలిగింది.

ఈచీలికను ముస్లింలీగు అతిచాకచక్యంతో ఉపయోగించుకొంది. జాతుల స్వయంనిర్ణయ హక్కుకోసం ఆందోళన లేవదీసింది. పఠానుల దేశభక్తిని ఆ ఆందోళనపై సమీకరింపబూనుకుంది. అంతటితోఆగలేదు. ఖిలాఫత్ ఉద్యమం, మొదలయిన వెనుకటి ముస్లిం జాతీయోద్యమాలన్నీ తనవేనని చెప్పుకోసాగింది. ఆత్మార్పణ మొనర్చిన పెషావర్ వీరులు తనవారేనని చెప్పుకోసాగింది.

ఫలితం పొందింది. కొద్దికాలంలోనే రెడ్‌షర్టు దళాల్లోని మణిపూసల్లాంటివారు లీగులో చేరడం ప్రారంభించారు. సాధారణసభ్యుల్లోను, రాజకీయచైతన్యంగల ఇతర వర్గాల్లోను, కూడా లీగంటే అభిమానం పెరగసాగింది.

ఈ విధంగా ఎన్నికలలో మొన్నటి లీగు విజయాలకు అనుకూల పరిస్థితు లేర్పడ్డాయి.

ఈవిధంగా లీగు సరిహద్దురాష్ట్రంలో స్థావరం సంపాదించుకుంది. కాని లీగు మంత్రివర్గం మైనారిటీ మంత్రివర్గం. కాంగ్రెసుతో దీనికి తగాదాలున్నాయి. ఈ తగాదాలను అవకాశంగా తీసుకొని, కొన్ని అభివృద్ధి నిరోధక ముఠాలు లీగుసంచ జేరడానికి అవకాశాలున్నాయి. ఇలా చేరుతున్నట్లు స్పష్టంగా కనబడుతూంది కూడా.

లీగులో రెండు పోకడలు

ఇది ఇలాఉన్నా, లీగులో ఉన్న అభివృద్ధి శక్తులు,ప్రజాస్వామికపోకడలుబలపడుతూనే ఉన్నాయి. ఆహారసమస్య, దేశరక్షణ, అన్నిపార్టీల సంయుక్త మంత్రివర్గం—ఈసమస్యలపై రాష్ట్రంలోని అన్ని అభివృద్ధికర వర్గాలను ఏకం చేయడానికి ఈవర్గాలు కంకణంకట్టాయి. ఈ అభివృద్ధికర శక్తులు, పైచెప్పిన అభివృద్ధి నిరోధకముఠాలు బలాబలాలు పరీక్షించుకునే పరిస్థితులురాకతప్పదు.

ఈ మధ్య జరిగిన రాష్ట్ర లీగు కౌన్సిల్ ఎన్నికలలో ఇలాంటి పరీక్ష జరిగింది. అంతవరకు ఒక రెడ్‌షర్టు నాయకుడు కౌన్సిలుకి అధ్యక్షుడుగా ఉండేవాడు. ప్రజలకు అతనిపై అభిమానం హెచ్చు. ఇతనిని పడగొట్టడానికి లీగులోని అభివృద్ధి నిరోధకులు ఒక అనామకుడిని—ఒక ఖాన్‌బహదూర్‌కొడుకుని, నిల్పోబెట్టి గెలిపించారు.

జీవితలక్ష్యం

సరిహద్దురాష్ట్ర రాజకీయ రంగంలో నేటి పరిస్థితులివి. ఈ పరిస్థితులపై ప్రముఖుల అభిప్రాయాలను తీసుకోడానికి ప్రయత్నించాను.

రెడ్‌షర్టు ఉద్యమాన్ని గురించి అన్ని విషయాలు తెలిసినవారు మియాన్ జఫర్‌షా. ఈ ఉద్యమాన్ని కాంగ్రెసులో కలపడానికి రాయబారాలు నడిపిన ప్రముఖుడు. ఉద్యమంయొక్క పుట్టుపూర్వోత్తరాలు ఉత్తేజకరంగా చెప్పాడు. కాంగ్రెసులో తాము ఎలా చేరారో వివరించాడు. చివరకాయన తేల్చిన సారాంశమిది :

కాంగ్రెసులో ఉన్నా - బయటఉన్నా, రెడ్‌షర్టు ఉద్యమ నాయకుల జీవితలక్ష్యం ఒక్కటే - సరిహద్దు పఠానుల స్వాతంత్ర్యం. కాంగ్రెసులో చేరినప్పటికి, ఒక ప్రత్యేకఆఫ్ఘన్ ఉద్యమంగా వీరుతమవ్యక్తిత్వాన్ని నిలుపుకుంటూవచ్చారు. మియాన్ ఈనాడు రాజకీయాలనుంచి విరమించుకున్నాడు. అయినా, పఠానులు ఐక్యమై ఆఫ్ఘన్‌జాతి స్వాతంత్ర్యాన్ని, భారత స్వాతంత్ర్యాన్ని సాధించగల శుభదినంకోసంఅతడుఈనాటికీఎదురుచూస్తున్నాడు.

ఖాన్ ఆలీ గుల్‌ఖాన్ సరిహద్దురాష్ట్ర కాంగ్రెసు కమిటీ అధ్యక్షుడు. అలహాబాద్ అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీ సమావేశంలో జాతీయ స్వయంనిర్ణయ సూత్రంపైని ఈయన కమ్యూనిస్టులతో ఏకీభవించాడు. ఆ సమావేశంనుంచి తన రాష్ట్రానికి తిరిగి రాగానే ఈ సూత్రాన్ని బలపరుస్తూ పత్రికలకు ప్రకటన పంపాడు. పంజాబు పత్రికలు దీనిపై గాలిదుమారం లేపినప్పుడు, అబ్దుల్ గఫర్‌ఖాన్ అతనిని సమర్ధించాడు.

బొంబాయి అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీ సమావేశమైన తరువాత, సెప్టెంబరు నాలుగవ తేదీని ఇతను, ఇతరసభ్యులు-ఇక బ్రిటిష్‌ప్రభుత్వానికీ మాకూ ఏమీ సంబంధంలేదు - అని ప్రకటించారు. దానిపై ప్రభుత్వం తమను అరెస్టు చేస్తుందనుకున్నారు, కాని అలా జరుగలేదు. ఆపై నేమిచేయాలో తోచలేదు. దేశ స్వాతంత్ర్యం, ఆహారసమస్య, డిటెన్యూల విడుదల - ఇవన్నీ ప్రధాన సమస్యలే. కాని తాము ప్రకటించిన వైఖరికి యివి అనుగుణ్యం కావు. ఆ ప్రకటన తరువాత ఇక వీరికి కార్యక్రమంయిచ్చేదేదీలేకపోయింది. వీరెంతకార్యశూన్యులయిపోయారో చూడండి. మేంమాట్లాడుకుంటూంటే ఒక రెడ్‌షర్టు ఖైదీ అయిదురోజులబట్టి ఉపవాసం ఉన్నాడని వార్త వచ్చింది. అప్పుడు ప్రముఖ రెడ్‌షర్టు నాయకుడు, మాజీ పార్లమెంటు కార్యదర్శి అయిన రెహ్మాన్‌ఖాన్ అక్కడే ఉన్నారు. కాని ఈ ఇద్దరునాయకులకు ఏమిచేయాలో తోచలేదు!

తప్పుదారి

మంత్రివర్గాన్ని ఎదుర్కోడానికి తగిన కార్యక్రమం ఈ నాయకులు ఆలోచించలేదు. మంత్రివర్గంలో స్పర్ధలు పెరిగి మంత్రివర్గాన్నేఅవికూలదోసేస్తాయనికాచుక్కూర్చున్నారు. కాని, మంత్రివర్గంలోని అభివృద్ధి నిరోధక ముఠాకు వీరి వైఖరి ఎంత తోడ్పడుతూందో గ్రహించరు. ఈ వైఖరి పుణ్యమా అంటూ, మంత్రివర్గానికి ఏ మాత్రం ప్రాతికూల్యం లేకుండాపోయింది.

డాక్టరు ఖాన్‌సాహెబ్

భారత స్వాతంత్రోద్యమానికి పట్టుగొమ్మలలో ఒకరు డాక్టరు ఖాన్‌సాహెబ్. ఇతడు గొప్ప త్యాగశీలి. ప్రపంచంలోని అభివృద్ధి శక్తుల పక్షం చేరాడు. ఆగస్టు తరువాత ప్రభుత్వం అవలంబించిన పంథా ఇతనికి పట్టరాని ఆవేశంకలిగించింది. ఇతని దృష్టిలో లీగుమంత్రివర్గం బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవాదుల చేతిలో కీలుబొమ్మ. దానిని పడగొట్టడమే ప్రధానకర్తవ్యం. జంకూ గొంకూ లేకుండా ప్రభుత్వాన్ని ఇతడుఖండించేస్తున్నాడు దమ్ములుంటే అరెస్టుచేయండి' అనిసవాలుచేస్తున్నాడు. ఈమేటిధీరుడు, తనప్రజల నెదుర్కొంటున్న సమస్యలనన్నీ విడిచిపెట్టి, ఖైదీకొట్టులో కూర్చోడానికి తహతహ లాడుతున్నాడు.

ఒకవైపు యుద్ధ ప్రమాదం, మరోవైపు కరువు కాటకాలు — ఈపరిస్థితుల్లో 'పోరాట' వాదం ఖాన్‌సాహెబును ఈస్థితికి తీసుకువచ్చింది. తన ప్రజల నెదుర్కొంటున్న జీవితసమస్యలకై కృషిచేయడం మూలంగా తన రెడ్‌షర్టు ఉద్యమానికి నూతన జీవం పోయగలననేవిషయాన్ని ఇతడుగుర్తించడు.

ఖాన్‌సాహెబ్‌యొక్క ఈవైఖరిని ఉపయోగించుకొంటున్నాడు రాయ్ బహదూర్ మెహర్చంద్ ఖన్నా. ఇతను హిందూమహాసభలోశ్యామప్రసాద్ పక్షంవాడు; రాజకీయపుటెత్తుగడల్లో ఆరితేరిన ఘటం. (మిగతా 6 పేజీ)

(5 వ పేజీ తరువాయి) 40 గ్రామాలనుండి ప్రగడవరం, ధర్మాజీగూడెం, ఎర్రగుంటపల్లి గ్రామాలలో వ్యవసాయకూలీలు రైతులతో 5300 మంది ప్రజలువచ్చి, కార్యక్రమాల్లో పాల్గొన్నారు. వీరిలో 1200 మంది స్త్రీలు, బాటు సభలకు, ఊరేగింపులకు వచ్చారు.

పంటలో ఎనిమిదవవంతు పంటను ప్రభుత్వం కొనాలనీ, పోలవరం, తమ్మిలేరు ప్రాజెక్టులను కట్టించాలనీ, యుద్ధబాండ్ల విషయంలో విచక్షణా రహితంగా ప్రవర్తించే శివపురం కరణంమీద తగినచర్య తీసుకోవాలనీ, తీర్మానాలు ఆమోదించబడ్డాయి.

స్వాతంత్ర్య దినోత్సవాన్ని నిషేధిస్తూ జిల్లా కలెక్టరు జారీచేసిన ఉత్తరువు యీసభలకుకూడా వర్తిస్తుందని కొన్నిచోట్ల కరణాలు, మునసబులు ప్రజల్ని బెదరించినప్పటికీ, ప్రజలు బెదరక ఉత్సాహంతో సభలకు వచ్చి రైతునాయకుల సందేశాన్ని విన్నారు. అ.భా. రైతుమహాసభకు ధన, ధాన్యరూపేణ విరాళానిస్తున్నారు.

రైతుసంఘ నిర్మాత చలసాని వాసుదేవరావు

— నండూరి ప్రసాదరావు

8 వ అఖిలభారత రైతుమహాసభకు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడుగా ఉండు గౌరవం శ్రీ చలసాని వాసుదేవరావుగారి కీయబడింది. ఎవరీవాసుదేవరావు? ఇట్టి గౌరవస్థానాని కెన్నుకోబడుటకు వారికిగల తాహతుఎట్టిది?

1935 లో కాకినాడలో జరిగిన ఆంధ్ర రాష్ట్ర యువజనమహాసభలో మొట్ట మొదటి సారిగా 'వాసు'నుకలుసుకున్నాను. అప్పుడే జరిగిన కమ్యూనిస్టుపార్టీ రహస్యసమావేశం చర్చలలో ఆంధ్ర ప్రజావుద్యమాలలో ఒక నూతన వ్యక్తి, తీవ్రవాదుల కొకనాయకుడు, ఉదయించాడని గుర్తించాను. ఈవిశ్వాసం వాసుయొక్క తర్వాత రాజకీయచరిత్రవల్ల ధృవపడ్డది. అతనినాయకత్వంయందు నమ్మకం హెచ్చింది.

రైతుసంఘానికి రూపం దిద్దాడు

1936 లో ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘానికి సంయుక్తకార్యదర్శిగాను. 1937 లో ప్రధాన కార్యదర్శిగాను ఎన్నుకోబడ్డాడు. 3 సంవత్సరాలు విడువకుండా ప్రధానకార్యదర్శిగా పని జేశాడు. అంతకుముందు క్రమరూపంలేని రాష్ట్రసంఘానికి ఒక ఆకారాన్ని. క్రమశిక్షణను గల్పించాడు. అంతకుపూర్వం రాష్ట్రరైతుసంఘంఆఫీసు ఎవరిజేబుల్లోనో ఉండేది. వాసు ప్రధానకార్యదర్శియైన వెమ్మటనే ఒక రెగ్యులర్ ఆఫీసు, మేనేజరు, ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు, మున్నగు వ్యవహారకాండ పకడ్బందీగా నడవటానికి ప్రారంభం అయింది. వీరి ఈకృషికిఅండగా రాష్ట్రరైతుసంఘాధ్యక్షులగు కీ.శే. కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తిగారు నిల్చారు. వీరిద్దరి ధనసహాయం, పట్టుదల, త్యాగపటిమలవల్లనే రాష్ట్రసంఘం ఒకరూపంలోకి వచ్చిందని చెప్పటంలో అతిశయోక్తి ఏమీలేదు.

ఆరోజుల్లో రాష్ట్రరైతుసంఘ వ్యవహారాలను సాగించడం ఒక్క వాసు, కొమ్మారెడ్డిలకే సాధ్యమైందని నాభావం. ఇతర చిక్కులెట్లావున్నా, ముఖ్యంగా రంగాముఠాతోకలిసి పనిజేయటం కత్తిమీద సాముగా ఉండేది. రాష్ట్ర రైతుసంఘంలో ముఖ్యులుగావుంటూ రంగాముఠావారు రాష్ట్ర సంఘాధ్యక్షులైన కొమ్మారెడ్డిపై కత్తిగట్టి, దూషిస్తూ వ్యాసాలను తమ పత్రికయైన 'వాహిని' లో వ్రాసేవారు. రాష్ట్రసంఘానికి పోటీగా రైతురక్షణ సంఘమంటూ ఒకటిపెట్టి,దానిపేరుతో నాటకమాడేవారు. ఎవరినీ సంప్రదించకుండానే కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు రాష్ట్రరైతుసంఘం పేర ప్లెడ్జిని పంపటం, వల్లభాయిపటేలు బెదిరించేసరికి తిరిగి ఎవరినీ సంప్రదించకుండానే ఉపసంహరించటంచేశారు. నాబోటి కొందరికి యీ అవకాశవాదులతో కలిసి పనిజేయటం మహాకష్టంగా తోచేది. కాని అట్టి సందర్భాలలో రైతువుద్యమ ఐక్యతను కాపాడుటకూ, రంగాముఠాచర్యల నెదుర్కొంటూ, వారినికట్టుబాట్లలో వుంచుటకు వాసుకే సాధ్యమైంది.

ఒక్క సంఘనిర్మాతయేగాదు వాసు. గొప్ప ఉద్యమాలకు, పోరాటాలకు నాయకత్వం వహించాడుకూడా. ఆ మూడుసంవత్సరాలు రైతుఉద్యమానికి కొమ్మారెడ్డిచిహ్నం, వాసుప్రాణం. రాష్ట్ర రైతురక్షణయాత్రను దిగ్విజయంగా నడిపిన వ్యక్తులు కొమ్మారెడ్డి, వాసులే. ఈ మహాయాత్రను 1300 మైళ్ళు నడిపించి, రైతుసంఘ జ్యోతిని ఇచ్ఛాపురం పర్రిలనుండి వెంకటగిరి మన్యాలవరకూ రగిల్చారు. తూర్పు గోదావరిలో వీరిద్దరితోనూ కలిసి తిరిగాను. అహా ఏమాయాత్ర! ఏమివుత్సాహం! ఏమిపట్టుదల! భవిష్యత్తునందు ఎంత ఆశ! రైతువుద్యమం వీరిలో మూర్తీభవించినట్లు గాన్పించింది.

మునగాల రైతుపోరాటంలో మేమందరం అరెస్టుకాగానే ఆపోరాటంలోకురికి నడిపించిన వీరుడు వాసు. అక్కడి రైతులు, కూలీలు స్త్రీలు, పురుషులు, పిల్లలు-అందరూ ఇప్పటికీ వాసుపేరును అతి గౌరవంగా ఉచ్చరిస్తూనే వుంటారు. ఆ పోరాటానికే వాసు తన ఆరోగ్యాన్ని బలియిచ్చాడు. దేశభక్తుల ప్రాణ మిత్రునికి క్షయరోగంతో పరిచయం ఆనాడే.

విచ్ఛిన్నకారులకు కంటిలో నలుసు

యుద్ధం వచ్చింది. విప్లవకారు లందరి వలెనే వాసుకూడా అజ్ఞాతజీవనం గడపసాగాడు. కమ్యూనిస్టుపార్టీ రహస్య యంత్రాన్ని, ఉద్యమాన్ని, నడుపుటకు విశేషంగా సహాయపడ్డాడు. ఈకాలంలోకూడా తన అభిమాన రంగం రైతుఉద్యమాన్ని నడుపుతూనేవచ్చాడు. రహస్యజీవనం నుండి బయటకు రాగానే తిరిగి రైతుసంఘాలను నిర్మించి పనిచేయసాగాడు. రంగాముఠా ఈ రైతునాయకుని రైతుసంఘంనుండి తరిమివేయుటకు ప్రయత్నించింది. కాని ఆఖిల భారతరైతుసంఘం ఆశయానికి ఒదిగి వుండవలసి వచ్చుటచే ఆ యత్నాలు ఫలించలేదు.

ఆగస్టుసంక్షోభంప్రారంభమయింది. అఖిల భారత రైతుసంఘం ఈ సందర్భంలో భారత దేశ ప్రజానీకానికి చక్కని మార్గాన్ని చూపింది. కాని రంగాముఠా దీన్ని ఉల్లంఘించి, అసలు రైతుసంఘాలకే ఎసరుపెట్టారు. సంఘాలను రద్దుచేశామన్నారు. ఇక ఆంధ్రరాష్ట్రంలో రైతులకు నాయకత్వం వహించే సంఘమే ఉండదా? ఇట్టి సందర్భములో వర్కర్లూ, అఖిలభారత రైతుసంఘం కూడా 'వాసు'వైపు చూ[illegible]. వాసు రాష్ట్రఆర్గనైజరుగా నియమింపబడ్డాడు. తన చేతులారాపెంచి పెద్దదాన్నిచేసిన సంఘానికి పట్టినగతినిదలచి, అనారోగ్యాన్నికూడా లెక్కచేయకుండా, వర్కర్లందరి సహాయంతోనూ ఒక్కనెలలో 1340 గ్రామాల్లో, 56000 వేల మంది సభ్యులను జేర్పించాడు. మున్నెన్నడూ లేనట్టిది 11 జిల్లాలలోనూ రైతుసంఘాలను ఏర్పర్చాడు. సుస్థిరంగా రైతుసంఘాలను నెలకొల్పి, అఖిలభారత రైతుసంఘ ప్రశంస నందుకొన్నాడు.

ఈనాడు వాసు ప్రత్యక్షంగా రైతుసంఘాలలో బాధ్యతగల స్థానాలలోలేడు. ఎన్నడో మునగాల రైతుల కర్పించాడు తన ఆరోగ్యాన్ని. అప్పటినుండి మరల కోలుకోలేదు. అయితేనేం. అతని కృషి రైతుసంఘ నిర్మాణంలో లీనమైవుంది; ఎప్పుడు గడ్డుసమస్యలు వచ్చినా మేము వాసువైపే చూస్తాము. అతని సలహాలనే పాటిస్తాము. అవే సరియైనవని కార్యరంగంలో తేలేవి. ఆంధ్ర రైతు ఉద్యమానికి ప్రాణం వాసు. అట్టి వాసు—చలసాని వాసుదేవరావు—అఖిలభారతావనినుండి వచ్చు రైతు ప్రతినిధులను ఆహ్వానించుట కెన్నుకొనబడుట సంతోషదాయకంకాదూ!

★ రాయలసీమలో

శాశ్వత కరువునివారణకు వెంటనే పూనుకోవాలి

— యన్. రాజశేఖరరెడ్డి

అనంతపురం జిల్లాలో క్షామబాధ తొలగిందనే అపోహ కొందరికున్నది. మొదటి రోజుల్లో యీయేడు పంటలు బాగుండుననే అనిపించింది. కాని, వాటికి తెగుళ్ల - కుంకుమ తెలుగు. కాటుక తెగులు. మజ్జిగ తెగులు వగైరా పూర్తిగా వచ్చినందువల్ల చెడిపోయినవి. కొర్ర బొత్తిగా పండలేదు. జొన్న యే కొంచమో, తాటిపర్తి తాలూకాలో పండింది. కాని, ముఖ్యమైన ఆహార ధాన్యం పూర్తిగా నశించింది. బుక్కపట్నం చెరువు తప్ప మిగతా చెరువులేవీ నిండలేదు వరిపంట కాలేదు. బుక్కపట్నం చెరువుకింద కూడ తెగుళ్ళు తగిలి, పంటంతా చెడిపోయింది. అనంతపురం, ధర్మవరం, శింగనమల చెరువులు నిండనేలేదు. అనంతపురం తాలూకాలోని బావులకిందకూడ తెగుళ్ళు తగిలినందువల్ల పంటకాలేదు. ఊట కాలవలకింద అవుతూన్న వరిపంట యీయేడు చాల అధ్వాన్నము. ఇందుకు తెగుళ్ళేకాక, రైతు పెట్టవలసినంత సత్తువ (ఎరువు) పెట్టకపోవడం కూడ తోడయింది. ఇందుకు కారణం ఎరువు ధరలు పెరగడమే. కదిరి, హిందూపురం, తాలూకాలు తప్ప మిగతా తాలూకాలు మొత్తంమీద పంటలులేనివి.

ఇంకా తీవ్రమౌతాయి

ముఖ్యంగా తీవ్రమైన క్షామపరిస్థితులు కనిపించే తావులు, విచారించుకోవటానికి వీలు పట్టినంతలో యివి: అనంతపురం తాలూకాలో శింగనమల, బుక్కరాయసముద్రం, కూదేరు ఫిర్కాలు. మరియు చియ్యేడు మొదలగు గ్రామాలలో మెట్టపంట పూర్తిగాలేదు. పెనుగొండ తాలూకా కొచ్చెరువు ఫిర్కాలో పుట్టపర్తి, యెనుములపల్లి వగైరా ప్రాంతాలు. కల్యాణదుర్గం తాలూకా - కుందుర్పి, కంబదూరు ఫిర్కాలు, ధర్మవరం తాలూకా పూర్తిగా బాధపడుతూన్న ప్రదేశం.

గుత్తితాలూకా ఉరవకొండప్రాంతంలోను, మరీ యెక్కువగా తాడిపత్రి తాలూకాలోను, పండిన జొన్న చాలకుంటున్నాయి. అవికూడ అప్పుడే షాహుకార్ల చేతుల్లోకిపోతూ, ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోయినవి. కొర్ర అసలే లేదు.

ధాన్యం ధరలు

తాలూకా	సజ్జలు	రాగులు	బియ్యం	కొర్రలు	జొన్నలు
పెనుకొండ	—	5	2½	—	—
కదిరి	6	6½	3½	—	6
అనంతపురం	—	4	2½	4	4
కల్యాణదుర్గం	—	4	2½	—	4
ధర్మవరం	—	4	2½	—	4

ఒక రూపాయికిచ్చు ధాన్యం సేర్లలో వేయబడినాయి. ఆ ధాన్యం దొరకనిచోట ఇలా — వేయబడింది.

వ్యవసాయ కూలీలకు చాలచోట్ల గింజల కూలి యివ్వడంలేదు. దాదాపు ఆరు అణాలు ఇచ్చినా, గింజలు దొరకడం చాలచోట్లకష్టం. ఫిబ్రవరి 15 తర్వాత పనులుపూర్తిగావుండవు. ఇప్పటికే కొన్ని ప్రాంతాలలో చెరువులు నిండనందువల్ల పనుల్లేవు. అందువల్ల 15, 20 రోజుల్లో పరిస్థితి ఇంకా అధ్వాన్నమౌతుంది. పోయిన సంవత్సరం కొంత ధాన్యం నిలవైనా ఉండింది. ఈసారి అదీలేదు గనుక చాలా తీవ్రమైన పరిస్థితులు రావచ్చు. కాబట్టి వెంటనే కరువు పనులు ప్రారంభించడం అవసరం.

శాశ్వత కరువు నివారణకు - మార్గం

ప్రతియేడూ, ఎంతచెప్పినా, కరువు క్యాంపుల్లో రాళ్ళు కొట్టడం, రోడ్లు వేయడం మాత్రమే పనిగా ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. ఇవి నిష్ప్రయోజనం. నిరుడు ప్రభుత్వం దాదాపు 2 కోట్లరూపాయలు ఖర్చుపెట్టింది. ఆ డబ్బే యే 'యిరిగేషన్' పనులకో వెచ్చించివుంటే యెంత బాగుండేదో ఊహించుకోవచ్చు. తాత్కాలిక క్షామనివారణయే కాదు. శాశ్వత నివారణక్కూడా ఉపయోగపడేలా కరువు పనులు ఏర్పాటుచేయాలి.

ఎన్నాళ్ళనుంచో పెన్నారు, కుముద్వతీ ప్రాజెక్టుల గురించి ఆందోళన జరుగుతూంది. తగిన స్కీముకూడా వేయబడినది. బడ్జెటులోకెక్కేంతవరకూవచ్చి, ఆగిపోయింది. ఇందుకు దాదాపు ఆరులక్షలు మాత్రమే వెచ్చింపవలనది. అసలు యింతవరకూ యిచ్చిన రెమిషన్ లెక్కవేసినా యెంతో అవుతుంది.

ఇప్పుడే ధర్మవరం, సింగనమల వగైరా చెరువులన్నీ పూర్తిగా అధ్వాన్నస్థితిలో ఉన్నాయి. వీటికి నీరుసప్లయి చేయడానికి "అప్పర్ పెన్నార్ రిజర్వాయర్ ప్రాజెక్టు" చాలా అవసరం. అనంతపురం డివిజనుకు ఇదెంతోఉపయోగపడుతుంది. దీనివల్ల చెరువులెన్నో నిండటానికి, సాగుబడికీ, అవకాశం కలుగుతుంది. దీన్ని 1907 లోనే ప్రణాళికలో లెక్కించినా, ఇంతవరకు దీని ఊసెత్తలేదు ప్రభుత్వం. మరీ మరీ ప్రభుత్వానికి రైతులెందరో వినతులంపుకొన్నారు. దీని నిప్పుడే ప్రారంభిస్తే యెంతో మేలుంటుంది. దీనివల్ల 14250 ఎకరాలు సాగుబడి చేయవచ్చు.

ఇవికాక చిన్న చిన్న చెరువులూ, కుంటలూ రిపేర్ చేయించడం మూలంగా యెన్నో జలాధారాలు కల్పించవచ్చును. ఈ పద్ధతుల్లో యీసారి కరువుపనులు ఇర్రిగేషన్ పనులుగా మార్చడం చాలా అవసరం. ముఖ్యం. అవి సాధ్యంకూడాను.

Printed and Published by Katragadda Rajagopala Rao at Prajasakti Press, Governorpet - Bezwada.

END OF ISSUE